

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popodne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Cerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SMRTNA OBSODBA GORGULOVA

Pariško porotno sodišče je snoči obsodilo atentatorja Gorgulova na smrt — Razburljivi prizori med sodno razpravo

Pariz, 28. julija. Včeraj popoldne se je pred porotnim sodiščem nadaljevala razprava proti morilcu Gorgulovu. Njegov zagovornik Geraud je takoj ob otvoritvi razprave zahteval, naj se predloži porotniškom še dve dodatni vprašanji, in sicer: 1. ali je obtoženec izvršil svoje dejanje v duševni zmedenosti, 2. ali je obtoženec gnala k zločinu nepremagljiva sila.

Državni pravnik je govoril proti temu predlogu, sodni dvor pa je odločil, da bo o njem sklepal šele po končanem zaslišanju priča.

Včeraj je bila pred govorom generalnega državnega pravdnika zaslišana tudi žena Gorgulova, ki je jokala in se krčevito oprijemala klopi, v kateri je govorila. Gorgulov je divje zaklical: »Oprostite mi, Ana!« Izjavila je, da je bil njen mož vedno nežen, vendar pa je postal nekako 14 dni pred atentatom precej čudaki. Dejal je, da namerava odpotovati v Abesinijo. Nekaj dni pred atentatom je mož ploskal, ko je videl predsednika republike Doumerja v filmu.

Žena je nato pokleknila na tla, sklenila roke in prosila milosti za moža in sočutja za svojega otroka. Ko je Gorgulov psal priče, je šepetala žena: »Toda moj dragi, ti si vendar ob pameti!«

Po zaslišanju priča je sodišče odklonilo predlog obrambe, naj se porotnikom predloži še dodatno vprašanje o duševni zmedenosti Gorgulova.

Nato je imel glavni državni pravnik svoj pleydoyer, v katerem je naglašal, da je bil v francoski zgodovini izvršen umor državnega predsednika samo dvakrat, in sicer vedno po inozemcu. Gorgulov spada med one tuje elemente, ki se potikajo po Parizu, in je eden izmed onih Rusov — bodisi, da je bel, rdeč ali zelen — ki ne mislijo na drugo, kakor da bi zasejali zmedo in ogrozili mir v Franciji. Pri tem ne očitajo ničesar onim maloštevilnim ruskim emigrantom, ki delajo. Da bi bil Gorgulov pristaš komunistične stranke, ni dokaza, in njegovo dejanje se ne da pojasniti z nobeno doktrino. Gorgulov gotovo ni blazen, morda je fanatik, toda gotovo je morilec.

Pri teh besedah je prekinil Gorgulov državnega pravdnika z vzklikom: »Saj niste niti čitali mojega političnega programa! Saj niste čitali mojih povelj, saj sploh ne veste ničesar o meni!«

Le s trudom se je posrečilo predsedniku pomiriti obtoženca, državnega pravdnika pa je nadaljeval: »Saj ni treba, da je vsaka divja zver tudi besna.«

Ob koncu svojega govora je državni pravnik omenil še Doumerjevo vdovo, ki prihaja vsak dan na grob umorjenega moža in joka.

Glavni zagovornik Geraud je naglašal, da gre za dejanje blaznega človeka, ker za umor ni bilo mogoče najti pametnih razlogov. Ponovno je omenil mnenje psihiatrov, iz katerega je razvidno, da Gorgulov ni normalen. Usmrti se pač pobesnel pes, toda ne usmrti se bolnik. Nadalje je govoril o trpljenju ruskih beguncev, ki so marsikje izgubili svoje moralno ravnotežje, in je tudi gledal na to prošil za oprostilo sodb.

Za njim je imel obtoženi Gorgulov svoj zaključni govor, v katerem je še enkrat zelo fantastično govoril o svojih idejah, ki bodo rešile svet. Obžaloval je svoje zaigrano življenje in svoje propadle načrte o diktaturi.

Ko je večina poslušalcev pritrdila odgovornosti na vprašanja sodišča in je sodišče ob 20. razglasilo smrtno obsodbo, je predsednik podelil besedo na smrt obsojenemu Gorgulovu, ki je začel nervozno in nezvezo govoriti:

»Niste me očečastili. Jaz sem dober ruski vojak. Dolžan sem vam zahvalo. Morate me ubiti kot vojaka iz puške na polju časti. Takrat vas bom po vojaško pozdravil. Samo ne giljotine! Ne giljotine!«

»Ali je to vse, kar imate povedati?« je vprašal predsednik sodišča.

»Da.« je odgovoril Gorgulov. »To je vse in z zadovoljstvom bom zapustil ta svet.«

Nato se je obrnil k občinstvu, ki je bilo zbrano v sodni dvorani, in dejal: »Opozoriti vas moram, da je komunizem tu in da bo iztrebil vse narode.«

Takrat ga je prekinil njegov zagovornik in izjavil prav tako proti občinstvu: »Videti boste po izvršitvi smrtne obsodbe! Jaz ali državni pravnik!«

Zagovornik je s tem očividno aludiral na avtoškofa, ki se izvrši po justifikaciji nad obsojenim truplom.

Nato je vstal predsednik sodišča in se obrnil k občinstvu: »Tri dni imate časa, da se pritožite na kasacijsko sodišče. Po preteku tega roka vaša pritožba ne pride več v poštev. Straže, odvedite obsojenca.«

Nato so Gorgulova odvedli iz dvorane. Noč je že legla na zemljo, ko je pariško prebivalstvo zvedelo o razsodbi v procesu proti Gorgulovu. Obšli sodno pa-

lače so se bile zbrale velike množice radovednežev, ki so jim novinarji povedali, da je Gorgulov obsojen na smrt. Ljudje te vesti niso sprejeli z začudenjem. Čuli so se tudi vzklili odobravanja.

Skupine ljudi so se zbirale na Deauphinskem trgu in na bulvaru pred sodno palačo do 22. Čakale so voza, v katerem naj bi straže odvedle obsojenca v njegovo celico, toda le malo ljudi je pričakalo ta trenutek, ker so šele pozno ponoči odpeljali Gorgulova v celico za obsojence na smrt.

Še v teku noči so listi izdali posebne izjave, v katerih so obvestili prebivalstvo

o izidu procesa, ki ga je vsa Francija z nestrpnostjo čakala.

Po smrti obsodbi Gorgulova, ki je bila sprejeta v javnosti z zadovoljstvom, je nastalo vprašanje, ali bo Gorgulov vložil prošnjo za pomilostitev. Gorgulov je večkrat izjavil, da hoče umreti, toda ne kot zločinec pod sekuro krvnika, temveč kot vojak. Branitelj obsojenega bo vsekakor storil vse, da pridobi Gorgulova za podpis prošnje za pomilostitev. Ako bi bila prošnja odklonjena, bo justifikacija izvršena ob koncu avgusta ali v začetku septembra. Včeraj je bila razširjena govorica, da je vdova umorjenega predsednika Doumerja pri predsedniku Lebrunu in njegovi soprogi prosila za milost Gorgulovu.

Poljski komentarji o pogodbi z Rusijo

Poljski tisk izraža v splošnem zadovoljstvo nad zaključitvijo pogodbe o nenapadanju z Rusijo, od katere pričakuje znatnih koristi

Varšava, 28. julija. AA. Listi obširno komentirajo zaključitev poljsko - ruske pogodbe o medsebojnem nenapadanju in poudarjajo, da je izraz čvrste volje miroljubnosti Poljske in trden element v smeri okrepitve evropskega mira.

»Kurier Poranny« piše: Z veseljem pozdravljamo ta novi instrument miru v Evropi in srednjem vzhodu. Naše veselje bi bilo še večje, če bi tudi Rumunija in Rusija našli pot za zaključitev podobne pogodbe. Ljubzen Poljske do mira je tolikšna, da bi mogla doprinesti tudi nekatere žrtve za okrepitev miru in medsebojnega zaupanja, s čimer bi se dala odpraviti tudi gospodarska kriza.

»Gazeta Polska« piše, da predstavlja ta pogodba potrdilo in okrepitev določil Kelloggovega pakta in da je še celo večja političnega pomena. Ta dogovor, pravi list, bo velikega pomena za razvoj občutka varnosti in medsebojnega zaupanja na obeh straneh.

»Kurier Polski« našteva velike moralne dobrine pogodbe in pravi, da pomeni v nemirni Evropi brez dvoma edinstveno manifestacijo zadnjih mesecev za normalizacijo in ojačanje političnih odnosov. Poljska je s to pogodbo dokazala svojo iskreno in posneto željo po miru. Ta pogodba mora postati temelj za popolno normalizacijo poljsko - ruskega razmerja. List zaključuje z besedami: »Na Poljskem ni politične stranke, ki ne bi z zadovoljstvom sprejela zaključitve pogodbe o nenapadanju z Rusijo.«

Bukarešta, 28. julija. AA. V zvezi s podpisom poljsko-ruske pogodbe o nenapadanju je poljski poslanik v Bukarešti, grof Sendek, izjavil predstavniku agencije Rador, da so načela poljsko-rumske zveze v vsakem oziru ostala nedotaknjena.

Konferenca o srednji Evropi

Pariz, 28. julija. Kakor je izvedel »Journes Industrielles«, se bo konferenca za srednjo in vzhodno Evropo, ki se bo pričela 2. septembra, sestala v Ženevi. Francijo bosta zastopala prof. Rist za valutna vprašanja in Georges Bonnet za gospodarska vprašanja. Konferenca bo brzkone trajala 3 tedne.

Carinska vojna Irske proti Angliji

London, 28. julija. V terek je bil objavljen seznam novih irskih carin, ki se tičejo v glavnem angleškega premoga. Uvoz angleškega premoga je zaradi nove carine popolnoma onemogočen in približno 8000 angleških rudarjev bo zaradi irske carinske zapore ostalo brez dela. De Valera je izjavil v nekem komentarju, da bo Iraka v bodoče dobivala premog pretežno iz Nemčije. Razen tega je Irska naročila pri nemški tvrdki Siemens-Schuckert za tri milijone mark električnih aparatov.

London, 28. julija. Pričakovanje, da se bo še v zadnjem trenutku dosegel sporazum v spornih angleško-irskih vprašanjih, se ni izpolnilo. V nasprotju s prejšnjo vestjo iz Dublina parlamentarni tajnik Flinn ni prišel v London.

Aretacija vohunke na francoski meji

Pariz, 28. julija. Te dni je bila v bližini na franc-švicarski meji aretirana 23-letna Helena Kahn. Kakor poroča »Journale«, Kahnova ni samo dobivala vsak dan mnogo zelo sumljivih pisem, temveč je v svojem stanovanju sprejemala tudi ramske emisarje, ki so ji dobavljali dokumente francoski državni obrambi. V trenutku aretacije je policija našla v njenem kovčgu razne listine, med njimi šifrirane spise, ki so bili predloženi vojnemu ministertvu v proučitev. Kahnovo so spravili v jetnišnico Julien au Genevois.

na, kakor je to nedavno naglasil predsednik poljske republike v govoru, ki ga je imel 4. t. m. pri izročitvi akreditivnih pisem novega rumunskega poslanika v Varšavi in v katerem je posebej poudarjal, da bo načelo teritorialne integralnosti, ki veže po jamstvenem dogovoru Poljsko in Rumunijo, ostalo še nadalje čvrst temelj njune politike in da tvori poljsko-rumunsko sodelovanje pomemben pozitiven element, ki v veliki meri pospešuje varnost in splošno blagostanje. Grof Sendek je nadalje naglasil, da poljsko-ruska pogodba o nenapadanju dovolj skrbno upošteva interese poljsko-rumunskega sodelovanja.

Čl. 2 te pogodbe določa, da ima vsaka stranka priložnost in pravico, da v slučaju napada proti neki tretji državi odstopi od dogovora brez prejšnjega obvestila. Čl. 4 določa, da ostanje vsi dogovori, ki sta jih obe stranki sklenili pred to pogodbo, še nadalje v veljavi. Temelji poljsko-rumunske zveze po tem aktu torej niti malo niso ogroženi. Poljska se je pogajala z Rusijo, ko se je ob enem pogajala z vsemi ostalimi državami, ki mejijo nanjo. Poljska je parafirala to pogodbo, toda v aprilu je odločila podpis v nadi, da bo mogla tudi Rumunija skleniti podoben sporazum. Sedaj je Poljska podpisala pakt, toda ratifikacijo je še odložila. Grof Sendek je ob koncu izrazil upanje, da bodo za preke, ki otežujejo zaključitev rumunsko-poljske pogodbe o nenapadanju, odstranjene in da se bo na ta način doseglo ozdravljenje vzhodne Evrope.

Pogajanja o novi rumunski vladi

Bukarešta, 28. julija. Kralj je včeraj opoldne sprejel v avdienci in pridržal na obedo vodjo narodne kmetijske stranke Julia Mania, čemur pripisujejo v političnih krogih velik pomen, ker zahteva Maniu za sestavo bodoče vlade popolnoma proste roke. Od te avdiencije je odvisno, ali bo Maniu prevzel vodstvo nove vlade istočasno s predstvom v stranki. Če bo vztrajal na odklonilnem stališču, bo prišel v poštev samo dosedanj ministri predsednik Vajda-Vojvod, ker je posledični podpredsednik stranke Mihailake odklonil ta mandat.

Mobilizacija Bolivije

La Paz, 28. julija. V Boliviji so odredili splošno mobilizacijo. Razen dveh polkov in čet, potrebnih za stražo arzenala in vojašnice, so bile ostale čete zbrane na osemilju Grand Chaco.

Berlin, 28. julija. AA. Ker so nekateri listi poročali iz La Paza, da prevzame nemški general Kundt vrhovno poveljstvo nad bolivijsko vojsko, objavlja general Kundt, ki biva v Berlinu, da mu o tem ni ničesar znanega. General misli, da ima bolivijska armada sama dovolj dobrih oficirjev in se ji ni treba zastran tega obračati na tuje generale.

V letalo treščilo

London, 28. julija. Snoči se je pripetila huda letalska katastrofa ježno od Londona. V letalu, v katerem so bili soprog in sin znanega arhitekta in konzervativnega parlamentarca Bossoma ter 23 letni nemški grof Otto Eberbach Fürstenau, je treščilo. Letalo je padlo na tla in vsi potniki so se ubili. Druga letalska nesreča se je pripetila v bližini Canterburyja. Vojaško letalo je padlo na tla. Pilot in letalski častnik sta se ubila.

Nemčija in razorožitev

Nemška zahteva po enakopravnosti — Henderson zadovoljen z dosedanjimi uspehi

London, 28. julija. »Daily Telegraph« piše, da namerava nemška vlada sedaj, ko je pristopila k pogodbi o medsebojnem zaupanju, takoj sprožiti vprašanje enakopravnosti v oboroževanju. Kakor pripominjajo »Times«, je Nemčija samo zato tako pozno pristopila k tej pogodbi, ker v Berlinu sprva niso razumeli natančnega smisla pogodbe in so šele pozneje došli zadovoljiva pojasnila. List meni, da bi se dala zahteva Nemčije po enakopravnosti v oborožitvi spraviti v sklad z vojaško klavzulo v versailleski pogodbi.

Pariz, 28. julija. Govor nemškega vojnega ministra generala Schleicherja, ki ga je imel v terek zvečer po radiju, je zbudil v Franciji precejšnjo senzacijo. Poročila listov, da napoveduje general Schleicher zopetno oborožitev Nemčije, kažejo povsem jasno na odpor, ki so ga izzvale njegove izjave v Nemčiji. Listi tudi poudarjajo, da je general Schleicher ostro kritikal postopanje Francije napram Nemčiji.

London, 28. julija. »Times« je mnenja, da bo govor nemškega vojnega ministra Schleicherja s svojimi napadi proti Franciji, navajanjem izjav Lloyda Georgeja in napovedjo, da bo Nemčija sama skrbela za svojo varnost, če se ji odreče pravica do enakopravnosti v oboroževanju, kakor tudi s hvalisanjem vojaških kreposti izzval

odmev daleč preko nemških mej. »Daily Express« piše o nemški oborožitveni senzaciji in izigravanju versailleske pogodbe.

»Times« piše: Močni molčeči mož nemške vlade general Schleicher je govoril z odkritosrčnostjo, za katero mu mora biti hvaležen ves svet. Brez dvoma je bil njegov govor predvsem namenjen inozemstvu. Govor dokazuje zavest politične odgovornosti moža, cigar stališče se tudi v lastni vladi ne more napasti.

London, 28. julija. Predsednik razorožitvene konference Henderson, ki se je po končanih ženevskih pogajanjih vrnil v London, se je izjavil zastopnikom tiska z velikim zaupanjem o bodočem razvoju razorožitvene konference. Henderson ne trdi, da bi bil z dosedanjimi uspehi zadovoljen, toda konferenca, na kateri sodeluje 64 držav, ne more drugače nadaljevati svoje zadeve. Vojaški strokovnjaki so opravili veliko delo, toda sedaj je minil njihov čas. Urad konference bo dne 18. septembra zopet začel svoje delo v Ženevi. Šele potem, ko bodo izdelani popolni in končnoveljavni predlogi, namerava Henderson zopet sklicati plenum konference.

Odgoditev Borahovega načrta

Washington, 28. julija. Po poročilu Reuterjevega urada bodo politični oziri in dejstva, da ni mogoča neposredna rešitev vprašanja vojnih delovov, ameriški vladi povod, da bo za sedaj pustila načrt senatorja Boraha o črtanju zavenskih vojnih dolgov ob strani. Predsednik Hoover in državni tajnik Stimson sta o zadevi še podrobno razpravljala in kakor zatrjujejo, ne smatrat sedanjih okoliščin kot ugodne za akcijo v tem pogledu, čeprav je po mnenju Boraha sobotni govor v splošnem zadovoljil oficijelne kroge.

Žalovanje v Nemčiji

Berlin, 28. julija. AA. Vsa Nemčija žaluje nad potopom šolske ladje državne mornarice »Niobe«. Dognano je, da je pri katastrofi izgubilo življenje 69 mornarjev. Predsednik republike Hindenburg je šefu mornarice poslal sožalno brzojavko in je naročil, naj se njegovo sožalje sporoči svojcem žrtve. Tudi danski in italijanski kralj sta sporočila svoje sožalje. Na javnih zgradbah pa tudi mnogih zasebnih hišah so po vsej državi razobešili zastave na pol droga. Radio je odstavil s programa vse zabavne točke in plesno godbo. Med 40 rešenimi mornarji je tudi komandant ponesrečene ladje kapitan Ruhfuss, ki ga je virgo čez krov, ko se je ladja nagnila, in se je na ta način rešil. Preiskava je ugotovila, da katastrofe ni bilo ni kriv. Nepričakovano naval vetra je potopil jambre. Ladja je nekaj časa prevrnjena plavala po morju. Potopljena ladja leži kakšnih 20 m globoko v morju, upajo pa, da jo bodo lahko kmalu dvignili.

Oboroževanje Italije

Pariz, 28. julija. AA. Po vestih iz Rima so italijanski listi ogorčeno protestirali proti nekemu angleškemu listu, ki je kljub italijanskemu demantiju ponovno trdil, da je Italija naročila dve križarki in dve torpedovki. Kljub ogorčenosti italijanskega tiska je ugotovljeno, da je neki li-vornski list že v januarju poročal, da je Italija naročila eno izmed ladij, o katerih sedaj piše angleški list.

Železniška nesreča v Berlinu

Berlin, 28. julija. Snoči se je pripetila blizu predmestnega kolodvoru Gesundbrunnen velika železniška nezgoda. Premikalni stroj je v polni vožnji s strani zavozil v osebni vlak, ki je prihajal iz Stralsunda. Suneč je bil tako močan, da se je prevrnilo 5 vagonov osebnega vlaka. Izpad razvalin so potegnili 2 mrtve in 22 hudo in lahko ranjenih potnikov. Več potnikov je bilo stisnjenih med razvalinami in so jih morali rešiti s pomočjo kisičkovih aparatov.

Gosli za milijon lir

Rim, 28. julija. AA. Italijanski listi poročajo o zelo zanimivem slučaju, ki se je pripetil nekemu italijanskemu goslarju, Ferrigiju po imenu. Ferrigijo je začel v gmoiste stiske in je zato prodal svoje gosli nekemu trgovcu z glasbi za 5 lir. Ko je trgovec gosli pregledal, je odkril v njih notranjost ime znanega mojstra in izdelovalca gosli Stradivarija in zraven letnico 1717! Te gosli, prodane za let lir, so danes vredne milijon lir.

Kralj na Bledu

Beograd, 28. julija. M. Nj. Vel. kralj je snoči odpotoval na Bled, kamor je dospel davi.

Pod dežniki in marelami

Ljubljana, 28. julija. Danes je zopet Ljubljana doživela preimeten dogodek: po strašansko dolgem času smo zopet vedrili. O takšnih dogodkih se pri nas razpravlja na dolgo in široko, če pa dežuje, je to tudi znanstveni dogodek, posebej pa omenjamo, da dež spravi iz ravnosti vse mesto ter je treba pač o tem tudi pisati.

Sploh pri nas zelo redko dežuje. Če ni dežja dva dni, smo že vsi obupani, strašansko razpoloženo se nas polasti, da iščemo povod hladila ter zavetja pred neznosnimi vremenskimi in ljubljanskimi vplivi, vse tarna o nadlogah in krizah, včasih so bile sicer moderne tožbe nad kislimi kumaricami in pasjimi dnevi, moda se pa izpreminja tudi v tem pogledu. Glavno je pa dež. Takrat vsem odleže. Zaviada splošen optimizem, ko začnemo odpirati kranjske marele — najbrž nam je še v krvi — da bi najraje kar vriskali kot njega dni pod rdečimi marelami.

Dopoldne so tudi zaviadali na trgu takoj stari zlati časi, ko je pričelo deževati. Živila so se hudo pocenila, le škoda, da tega niso vedele naše varčne gospodinjice. Le najvestneje so se sprehajale med zapuščenimi prodajalnimi mizami. Prodajalke so namreč skoraj vse pobegnile pod najbližje strehe, če niso odrinile domov. Le nekatere so se žalostno stiskale pod dežnike. Nekatere so ponujale krompir po 50 para kg, pa tudi druga živila so ponujale po vsaki ceni. Postale so tudi solidarne ter so vedrile po dve ali tri pod enim dežnikom.

Cvetičarke ob Kresiji so prodajale velike šopke cvetja po dinariju. Dež jih je neusmiljeno pral, da je voda kar curjala od njih. Smilile se pa niso nikomur. Kako koristen in težko pričakovani je bil dež, dokazuje tudi primer, s kakšnim nepopisnim veseljem ga je pozdravil neki kopaček. Sedel je na balkonu ob najhujšem dežju v kopalni obleki. Res, kar ganljivo hrepene nekateri meščani po vodi, zato jim je dež prav tako pomemben kot kmetom.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2269.60—2280.96, Berlin 1337.27—1348.07, Bruselj 71.57 do 785.51, Curih 1097.35—1102.85, London 106.92—200.52, Newyork ček 5621.13 do 5649.39, Pariz 220.80—221.92, Praga 166.67 do 167.53, Trst 286.69—289.09.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Pariz 20.12 in četrt, London 18.16 in pol, Newyork 514 in četrt, Bruselj 71.19 in pol, Milan 26.17, Madrid 41.10, Amsterdam 206.82 in pol, Berlin 122.07 in pol, Sofija 3.70, Praga 15.19, Varšava 57.60, Bukarešta 3.06.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ureditev prometa na Ljubljani

Obširen elaborat mestnega gospodarskega urada, ki pride na sejo občinskega sveta

Ljubljana, 28. julija. Slavni dnevi Ljubljane so minili, kakor je pred okroglo 80 leti pritekla železnica v Ljubljano in se je kmalu nato železna cesta potegnila tudi čez barje in Kras proti morju. Po Savi je na velikanskih, po 60 m in še daljših ladajah prišlo blago do Zaloga, od tod pa po Ljubljani na Breg, kjer je bila glavna carinarnica — Haupt-mauth — v hiši, kjer je sedaj davkarja. Mirne so danes na Bregu tedanje sloveče trgovske hiše in banke, ki je bila najznamenitejša Zoisova, nikjer pa tudi ni več bučne gostilne »Pri zlati ladji«, kjer so praznički bokale razvijali brodarski in bahate barabe. Tako so se imenovali nosači v pristanišču, ki so imeli tudi svoj čen in višjega barabo, a z železnico je utihnilo življenje na Bregu in izgubil se je zaslužek, da so bile dobrega življenja vajene barabe ob kruh in je revežem ostalo le še ime, ki danes pomeni postopaka. Vsa tragika nenadoma minule slave Ljubljane in propada tega uglednega stanu se izraža v usodi imena »baraba«, ki je danes žaljivka! Kakšno blagostanje je bilo tedaj v Ljubljani in kakšno so bile slavnosti na Ljubljani!

Zaradi ogromnega prometa po rekah so imeli v tistih srečnih časih tudi stroge predpise, ki so urejali plovo, a varoval je ta red na rekah in v pristaniščih visok državni dostojanstvenik — navigacijski direktor, ki je njegov delokrog segal do glavne carinarnice ob tedanji avstrijski državni meji na Jesenicah na Dolenjskem. Najslavnejši med vsemi navigacijskimi direktorji je bil gotovo ekskvizit Gabriel Gruber, morda največji duh vseh časov, kar jih je živel v Ljubljani. Kot jezuit nam je vzgojil mecen Zigo barona Zoisa in njegov krog ter ga oplojil z modernimi idejami, on nam je sezidal po lastnih načrtih najlepšo palačo, kjer je sedaj poštna direkcija, prezidal glavno carinarnico, najbrže pa je napravil načrte tudi za veliko dvorano v škofjskem dvorcu in za druge krasne stavbe tedanje dobe. Ta mož nam je v svoji palači hotel dati akademijo za poljedelstvo, obrt in umetnost, najbrže je on priključil v našo domovino najslavnejšega slikarja Janeza Martina Schmidta in Kremsa, ki mu je poslikal tudi kapelico — pravi dragulj in naslikal slavni slik »Akteona« in »Danade«, ki sta iz Strahlovec zbirke prišli v Narodno galerijo, in ta vleduh nam je zgradil kanal, ki nosi njegovo ime. Prav to podjetje in pa zavist njegovega brata Daniela, ki je postal po svojem odhodu iz Ljubljane navigacijski direktor v Temišvaru, sta kri-va, da je ta največji mož moral bežati iz Ljubljane v Rusijo, kjer je umrl kot svetovalec in zdravnik carja Pavla II. ter kot general jezuitskega reda znan po vsem svetu, v Rusiji pa tako spoštovan, da je o Gabrielu Grobarju, kakor ga Rusi imenujejo, izšlo že več romanov in knjig.

Sele sport je Ljubljano zopet oživil in na Ljubljani so se ob ladjah za opoko in drva ter kamenje in poleg ribiških in barjanskih čolnov zopet pojavili nagli čolnčki z veselimi veslači in razposajenimi kokalkami. Tudi težak motorni čoln smo dobili, doživeli pa tudi nesrečo velike ladje ob podpeškem mostu, da je končno moral mestni magistrat urediti promet na Ljubljani in izdati posebne predpise.

Kolikor se je moglo dogajati, prevažata po Ljubljani z motornim čolnom ljudi in blago Jančar Albin iz Cerkvene ulice in Stefanija Krže-Siardo in Trnovskega pristanišča, samo blago pa prevažajo naslednja podjetja: Stavnica družba, ki vozi s tremi velikimi čolni kamenje iz kamnoloma Podpečno povprečno enkrat na teden. Splošno znani lastnik opelkarne na Vrhniki, Jože Jelovec vozi opoko z velikimi čolni dvakrat na teden, a Vid Lapajne in Anton Mravljec iz Podpeči pripeljeta po enkrat na teden drva po vodi v Ljubljano, Siardov motorni čoln pa privleče tudi še veliko

ladjo opoko enkrat na teden s Vrhnike. To je torej redni tovorni in osebni promet z velikimi čolni po Ljubljani, ki je drugače vsa živa veslačev zaradi zabave in sporta, nekaj je pa na Ljubljani tudi že malih in hitrih motornih čolnov, da je bil že skrajni čas za ureditev prometa.

Colnarji vozijo z Vrhnike in Podpeči zvečino ponoči, da nalože opoko ali drva zvečer, še ponoči ali pa zgodaj zjutraj pa prispo v Trnovski pristan, kjer blago izlože navadno »na Jekur«, kakor Ljubljanci imenujejo ogal med Gradaščico in Ljubljano po nemškem »Ecke«. Svoje čolne krmariji skoraj popolnoma prepuščajo toku reke, da ga sama ravna in nese naprej do razvodja na Špiči ob Gruberjevem kanalu. Izletniki seveda so pa na Ljubljani čoln podnevi, a tudi ponoči jih je zlasti ob nedeljah vse polno. Krže-Siardo vozi opoko z motornim čolnom in so njegove vožnje urejene tako, da jih lahko opravi čez dan, kar je zaradi brzine motornega vlačila prav lahko, posebno radi se pa tega čolna poslužujejo izletniki, ker lastnik vstric velike barke z motorjem priklene še drugo veliko ladjo, da ima v obeh došti prostora tudi po 40 in več ljudi, tako da celodnevni izlet na Vrhniko in nazaj stane posameznika le po kovači ali pa še manj. Ta udobni ogromni vodni omnibus obstane, kjer se izletnikom le zljubi in čaka, dokler hočejo. Časa torej dovolj za kopanje in za skakanje po pokosenih travnikih in za igranje, pa tudi za počitek v hladni seni ob bregu.

Mestni gospodarski urad je zaradi povečanega prometa na Ljubljani izdelal obširen elaborat in ga predložil občinskemu svetu, ki bo ta pravilnik gotovo tudi uveljavil. Po tem pravilniku naj bi bilo dovoljeno prevažanje z motornimi čolni tako oseb kakor materialij predvsem podnevi, navadni tovorni čolni naj bi pa vozili slej ko prej ponoči. Če bi bilo pa potrebno prevažanje z motornimi čolni v nočnem času, bi morali biti motorni čolni za ta primer opremljeni z varnostnimi svetilkami, kakor naj bi imeli v bodoče tudi navadni čolni vsi dosti močne svetilke. Poleg tega naj bi bila predpisana za vse čolne natančna smer, tako da bi veljalo kakor za vožnje po suhem, da morajo vsi čolni voziti po desni strani reke.

Potrebno bi bilo, kolikor je le mogoče, omejiti pristajanje čolnov na različnih krajih. Tovorni čolni naj bi slej ko prej pristajali na Jeku na Trnovskem pristanu, in sicer po gotovem redu od spodaj navzgor, kakor bi čolni prihajali v Pristan. Pristajanje na drugih krajih bi smela dovoliti le upravnica oblasti na posebno utemeljeno prošnjo.

Mestna občina prepušča prostor na Jeku tudi še nadalje brezplačno na razpolago, ker smatra, da je pristajanje na tem kraju v javnem interesu. Če bi bilo potrebno, da bi morali čolnarji prevažati s polnimi čolni svoje tovore izjemoma sem in tja v dnevnem času, bi bilo pri srečevanju z motornimi čolni treba predpisati, da morajo najmanj v razdalji 50 m ustaviti motor, da se prepreči event. preplavljanja težko naloženih navadnih tovornih čolnov. Tovore na Jeku ni dovoljeno izlagati takoj pri vodi, marveč najmanj 6 m od vodne gladine, oziroma nad potok, ki vodi mimo Jeka. Predvsem morajo čolnarji paziti na mestno kopalnico in v zvezi previdno mimo, da se kopalniške naprave ne bi poškodovale. Kakor je razvidno, bodo v kratkem za plovbo po Ljubljani predpisane naslednje varnostne mere:

Vožnja levo-desno, razsvetljiva čolnov pri nočni vožnji, zmanjšanje brzine pri srečevanju dveh čolnov, pristajanje čolnov na predpisanih pristaniščih in prepoved vožnje po Gruberjevem prekopu, ki je potrebna zaradi varnosti.

Kot da smo v Ameriki

Včeraj so v mestu dvema materama izginili otroci, pa so se pozneje našli

Ljubljana, 28. julija. Glasovi o ugrabljanju otrok v Ameriki so utihnili, Američani so morda našli bogatejše vire dohodkov in ljudje — menda je tudi v Ameriki vroče — zdaj ne čislajo tako razburljivih senzacij, ko skoraj vseh svet dremlejo. Pri nas je pa seveda v vseh pogledih precej drugače, tudi v tem. Tudi zdaj pogrešamo senzacijo, priležejo se nam kot najprijetnejša kopel, sicer bi pa itak zaspati še trdnješe kot kralj Matjaž, le senzacije nas še drže pokoncu.

Torek je bil za nekatere matere izredno kritičen dan. Morda imajo pri takšnih kritičnih zadevah kakšno posebno vlogo solnčne pege, morda pa tudi vplivajo druge skrivnostne sile. Kajti pri nas se dogodki kupijo v čudnem sledu in tako so tudi v tork nekatere materam izginili otroci. Ne le eni, za vse primere seveda niti ne vemo, toda že naslednja dva sta dovolj tragična.

Na živilskem trgu je dopoldne nenadoma začela kritati mati, češ, da so ji izginili. Takoj so se zgrnile okrog nje gospodinje in branjevke.

— Izginilo vam je? Koliko so vam ukradli? — So vpraševale vse v eni sapi. Kdo pa tudi dandanes misli na kaj drugega kot na denar. Ženske so začele kričati:

— Pazite! Ukradeno ji je — No, koliko vam je ukradeno? so se obrnile k nesrečni materi. — Kje ste pa imeli denar?

— Oh, tri sem imela, tri otroke! je mahala mati vsa obupana ter dokazovala tudi z rokami, češ, da so ji izginili trije otroci.

— Aaa, otroci! so se začudile ženske in se takoj razšle. — Manjka otrok, so godrnjale ogorčeno. — Jaz sem pa že mislila, da ji je kdo izpraznil torbico! Pa kriti zaradi takšne malenkosti!

Nesrečna mati je begala po trgu, vpraševala po otrocih, pa je ni hotel niti nihče poslušati.

— Kdo je pa že kdaj šel, da so se

izgubili otroci kar tako na trgu, saj Ljubljana vendar ni še takšno vlemesto, so se posmehovali nekateri materi.

Tako tragična zadeva res ni bila, saj je nesrečna mati našla tri izgubljene sinove še prezgodaj, še preden se je vrnila s trga, jih je bila že slišati.

Podobna nesreča je doletela drugo mater v Trnovem. Nenadno ji je izginil triletni sinček, ki je precej podoben Lindberghovemu nesrečnemu sinu. Kdo bi se potem takem čudil, če bi ga kdo ugrabil! Mati, ki je tako navezana na tega otroka, si je mislila vse mogoče, bila je še bolj obupana kot ona na trgu. Iskala ga je povsod, alarmirala vse sosede in znance, tekla tudi na stražnico, toda vse skupaj ni pomagalo nič, otroka ni bilo nikjer. Seveda ga ni šel iskati cel štab detektivov kot Lindberghovega sina. Kljub temu pa je krenila na poizvedovanje prava ekspedicija, udeleženci so bili sicer majhni, bilo jih je pa tem več, saj so šli iskati otroka skoraj vsi trnovski otroci in teh ni malo.

Vodja ekspedicije se je peljal možato na kolesu, za njim se je pa vlekle nepregledna kolona spremljevalcev, prava pravcata vojska bosopetnikov. Kot so junaki odhajali, prav tako so se triumfalno vračali. Na čelu »ekspedicije« je zopet kolesaril vodnik, dva najpogumnejša fantiča sta pa vlekle za roke izgubljene sinu, v dolgem sprevodu otrok, kakršnega bi niti v Ameriki ne mogli spraviti skupaj. Vse Trnovo je pozdravljalo ta sprevod s silnim navdušenjem, saj so že vsi prej objekovali žalostno usodo izgubljene sinu.

— Na Gradaščkem mostu je stal in gledal v Gradaščico! so pripovedovali otroci triumfalno. — Jokal se pa ni nič!

Ko so pripeljali otroka domov, pa ni bilo doma matere, iskala je muhastrga sinčka skoraj ves dan.

Na vrata in srca trkajo

Zgodba o brezposelnem, ki je za kos kruha in pogreto juho 5 ur delal

Ljubljana, 28. julija.

Potrkal je in vstopil.

— Prijatelj, nič ne bo, danes sva oboja suha! — sem »potolašile« možaka, misleč, da prosil.

— Saj ne prosim, — je dejal skoraj ogorčeno.

Še slabše, sem pomislil, ta se je pa najbrž prišel pritožiti, da mu to ali ono ni bilo všeč, kar pišemo. Teh ljudi namreč ni nič manj kot beračev.

— Nekaj »za« v časopis sem prinesel, prečitajte in popravite!

Vrgel je na mizo zmehčan rokopis in naglo odšel. Napisal je pa nekaj takšnega:

Nisem pisatelj, ne rokavnač, berač pa po milosti božji, kot da je tako zapisano od velkomej. Nekdo je izumil krizo, ne smem premišljati, kaj je prav za prav kriza, menda pa ni prepovedano povedati, da že poldrugo leto ne morem ne živeti, ne umreti. Pravijo sicer, da je beračenje moderno in plodonosno ter da nikomur ni treba stradati, kdor se zna obehati na kljuko. Meni se je seveda tudi nekaj časa zdelo poniževalno molecdvati okrog vzvišenih ljudi, ki se lahko zaklepajo pred beraško nadlego v stanovanju. Končno pa je želodec izgubil vse predodke. Nisem ga mogel obesiti na klin, sam se pa tudi nisem hotel, nočem namreč privoščiti ljudem veselja, da bi me po smrti pomilovali.

Ne pišem vam pa morda zdaj zato, da sem morda obogatel pri tem poklicu, čeprav je treba priznati, da je beračenje izredno imenitno, rad bi samo opisal ta posel, da ne bo nihče okleval, ki je v sili ter se ga bo takoj oprijel.

Pozvonim, čez nekaj časa se odpre linica pri vratih in nekdo nezaupljivo pošklbi skozi. Potem odide. V stanovanju je popolna tišina. Pozvonim drugič, izgubil sem pač že vse predodke. V stanovanju je še vedno vse tiho, nenadoma se pa odpro vrata in v moje uboge hlače se zapraši divji pes. Otepal sem se ga z vsemi štirimi. Ušel sem na cesto z raztrganimi hlačami.

Precej truda me je stalo, predno sem si izprosil toliko sukanca in šivanko, da sem si zašil hlače.

Pozvonim, odprla mi je prijazna gospa. — Prosim, dajte mi kakšno delo, vse znam narediti, karkoli.

— Nič, nič, nič! Za božjo voljo, kako sem se vas ustrašila!

S strašansko naglico je zaloputnila vrata.

Kongres šumar-skega udruženja

Jugoslovensko šumarsko udruženje priredi svoj letošnji kongres na Sušaku, in sicer od 19. do 20. avgusta. Pripravljalni odbor je v glavnem že končal svoje delo. Zasedanje kongresa se prične 19. avgusta ob 9. v dvorani kina »Adrian« s svečano otvoritvijo in predavanjem inž. Josipa Grünvalda »Šumarstvo in primorski kras«. Sledila bodo poročila glavne uprave o delu v preteklem poslovnem letu in druga poročila. Popoldne istega dne bo predaval inž. Lenarčič »O naši vlogi v mednarodnem sodelovanju glede na sanacijo lesnega trga«. Izvoljena bo nova uprava in sprejeta nova pravila.

Po kongresu prirede udeleženci več izletov. 21. avgusta krenejo na Rab, ustavijo se v zalivu Sv. Kristofa, od koder krenejo v nacionalni park, odnosno državni gozd »Tundo«, kjer se seznanijo z mediteransko floro. Na Rabu ostanejo do naslednjega dne, ko krenejo proti Javlanu, srednjem Velebitem pogorju in Zavrtnici ter v Senj. Iz Senja krene ena skupina z avtobusi na Plitvička jezera. V Novem bo obed in kopanje, iz Novega krenejo udeleženci ekskurzije v Crkvenico, kjer si ogledajo drevesnico, iz Crkvenice se vrnejo zvečer na Sušak. Za ekskurzijo, in sicer za oba dneva, se bo plačalo 60 do 80 Din. Pridružio se lahko tudi nečlani, ki se pa morajo prej prijaviti tajniku inž. Ježiću. Na kongres pride okrog 500 udeležencev.

Nevaren kolesarski tat prijel

Kranj, 27. julija.

Danes popoldne so kranjski orožniki prijeli nevarnega, zelo znanega tatu, ki je gotovo nameraval v mestu kradati. Vodnik G. Ivan Javornik je bil službeno po cesti blizu Gašterja pri Kranju. Mimo je privoščil župančičev tovorni avtomobil. Na zunanji desni ob vhodu v avtomobil je stal neki neznanec. G. Javornik je ustavil avto, ker je obsežanje znanj voza prepovedano. Ko mu je neznanec pokazal vojaško knjižico, je spoznal, da se je srečal z enim največjih in najbolj premetenih tatov. To je znani Tepina Lojze, star 37 let, rojen v Šmartnem pri Kranju, pristojen pa v Ljubljani. Na vesti ima že nešteto tatvin, radi katerih je bil že večkrat kaznovan. Baš sedaj ga zasleduje ljubljanski policija. Po poklicu je sicer ključavničarski pomočnik, kot uzmorijo pa se spozna najbolje na kolesu. V Ljubljani ga imenujejo »kralja koles«. Kadar ga peljejo pazniki na delo in če zagleda mimogrede pred vrati prislonega kolo, se začne kar tresti in bi ga najraje takoj zasedel in se z njim odpeljal. Tako mu je prešel pohlep po tuji lastnini v meso in kri.

Pa tudi v drugih ozirih je zelo drzen tat. Nedavno je ukradel v ljubljanskem zaporu nekemu sotrpincu v jedi nove skornje. Ko je dobil pomeje v zaporu obisk, jih je izročil gostu, ki jih je potem prodal nekemu čevljarju v Britovo pri Kranju. K sreči so ga topot orožniki zasledili, ko je ravno hotel priti v Kranj, kjer bi gotovo ukradel kolo ali kaj drugega. Orožniška postaja ga je takoj poselala upravi ljubljanske policije, ki ga kaznovala, kakor je zaslužil.

Poskušam srečo naprej.

Možak, ki mi je prišel odpri, gubanci čelo, premišljuje in premišljuje, pa se ne more spomniti, kakšno delo bi mi naj dal. Pokličite ženo:

— Morda bi se našlo kakšno delo za tega reveža?

Žena je bila iznajdljivejša. Privlekla je na dan za cel voz škarpet, ki sem jih čistil polne tri ure. Še preden sem končal delo, me je vprašala, ali znam tudi šivati. Česa pa ne znam! Prišli sem na 90 moževih hlač gumbe, seveda z največjim veseljem, s kakršnim se loti dela le brezposeln.

— Saj res, — pravi gospa, — kuhinja je že tudi umazana! Ali ste že prišli vse gumbje? Kuhinjo boste še »poribalice«.

— Zakaj pa ne! sem vzkljknil navdušeno. Domišljeval sem si že, da me bodo končno najeli za služkinjo, ker sem splošno uporabljen. Končno sem nancsil še dv iz kleti (v tretje nadstropje) za ves teden. Delal sem polnih 6 ur. Nazadnje me je gospa pogostila s krožnikom pogrete juhe in kruhom. Sam pri sebi sem računal, koliko sem zaslužil. Če bi me plačali po 3 Din na uro — tedaj 18 Din, računajmo okroglo vsoto — 15 Din, treba je pač tudi zaračunati juho.

Pojedel sem ter okleval, da bi me nagovorila gospa, koliko sem zaslužil.

— Drugega pa zdaj nimam več! Ogledite se zopet čez nekaj dni, v soboto bo že umazana kuhinja!

— Hvala lepa, gospa. In teh 15 dinarčkov bi vas prosil, saj sem se potrudil, mislim, da ni preveč 3 Din na uro.

— Kaaaj?! Nesrečni človek, kaj pa govorite? Ali vam nisem dala za delo kosila? Takšna nesramnost! Takoj iz stanovanja, saj se vas človek boji, takšnega razbojnika!

Odšel sem brez obotavljanja. Pošten človek sem, ne preživljam se z izsiljevanjem. Bila je že noč, odšel sem si iskati prenočišče v Mestni log. Ležišče sem imel v grmovju. V kozolcih človeka ne puste mirno spati.

Seveda pa niso vsi brezposelni tako skromni in marljivi kakor ta, ki je opisal svojo zgodbo. Nekateri za nobeno delo nečesto prijeti ali ti pa pridejo s pretiranimi zahtevami. Tako se je oni dan neki stranki pripetilo, da je dobila voz drv in je hotela najeti brezposelnega, da bi jih zmetal v drvarnico, pa je zahteval za to 80 Din. Ker mu stranka toliko ni hotela plačati, je skomignil z rameni in odšel svojo pot, češ, pa ne bom delal.

Šest roparjev pod ključem

Novo mesto, 27. julija.

V zapore novomeškega okrožnega sodišča so pred kratkim pripeljali nevarno zločinsko tolpo, ki je delj časa bila strah vse Dolenjske. Belokrajine in deloma tudi Stajerske, kajti ropala in vlamljala je kar naprej. Rop in vlam stala ljudem te tolpe kar obrt, s katero so se »pošteno« preživljali. Zanimiv je napad teh ljudi: Udrli so v hišo, v rokah so se jim svetili samokresi in noži ter zahtevali od prestrašenih ljudi denar, dragocenošnje, obleko, hrano in kar so pač rabili. Ljudje so bili pri napadih vedno tako frapirani, da niti mislili niso na obrambo svojih predmetov. Tolpo tvorijo po večini delomerni in brezposelni. Najprvo sta se sešla dva, a kmalu sta naišla na tretjega, enakega po duhu. Zbralo se jih je tako vseh šest. Čim je rastle število, so nastali tudi dejanja po številu in po iznosu.

Glava in poveljnik tolpe je bil 23letni Bernard Gogunjavc, brezposelni rudar, rojen v Nemčiji, a pristojen v Mimno peč na Dolenjskem, dalje l. 1911 v Trbovljah rojeni France Koren, tudi brezposelni rudar, ter Cizelj, Fister, Hrovatič in Papler. Vsi so brezposelni klativitezi, katerih se je vse bala. Ti junaki pa so imeli zelo radi tudi ženske, a v najslabšem primeru so se zadovoljili s cigankami, če ni bilo ciginov doma, seveda.

V noči od 1. na 2. junija je trojica teh banditov naredila izlet preko Novega mesta v Prečno in na bližnjo Novo goru. To noč so si zbrali za svojo žrtev kobarico Amalijo Avbar. Na zadnji strani kočje so odtrgali dve deski iz skozni ter odprtno zlezli v stanovanje Avbarjeve, ki je s svojo 11letno hčerko spala v eni postelji. S ključem »tliho, baba stara, če ne te zakoljem«, je eden izmed roparjev prebuhil kobarico in je zagledala nad seboj ostro bodalo. Mater in hčerko je prevzel tak strah, da si nista upali niti ganiti. Pograbil so perilo, obleko, srebrno in eno nikljasto uro, nekaj denarja in precej drugih predmetov. Gotovo niso imeli namena dobiti mnogo denarja, pač pa utešiti svojo strast, kar so v navzočnosti otroka tudi storili. Oboja ženska sta se končno zvezali roke na hrbtno, zaklenili vrata, vrgli ključ v travo in odšli prepevaje fantovske pesmi v noč.

Izvrševali so potem svojo »obrt« po Zagrebu, Selnici, Mokronogu in Novem mestu, dokler niso dveh od šestorice aretirali orožniki. Predali so jih okrožnemu sodišču v Novem mestu, kjer sta klativiteza izdala še ostale 4 tovariše, katere so tudi kmalu spravili orožniki na varno. S tem, da je pod ključem ta vlomniska, roparska tolpa, so rešeni vednega strahu Dolenjci in Belokranjci.

Več o tem, kakor tudi o njihovih zločinih, katerih gradivo se dan za dnem množi, bodo pokazale ponovne preiskave in pa razprava. Dosedaj jim je dokazanih precej dejanj, katere tudi mimno priznajo.

Kupujte kolke protituberkulozne lige!

Beležnica

Koledar.

Danes: Četrtek, 28. julija katoličani: Viktor, Svetomir, pravoslavni 15. julija.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Mamselle Nitouche.

Kino Ideal: Hči ideala.

Kolo jahačev in vozačev, občni zbor ob 18. v Kmetijski družbi.

Aeroklub »Naša krilca« redni letni občni zbor ob 18. v prostorih Avtomobilskega kluba v Kazini.

Dežurne lekarne.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4 in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Zakaj se vreme kisa

Ljubljana, 28. julija.

O sv. Jakobu bi morali po vseh starih vremenskih paragrafi in pratikarski učnosti imeti največje vročino, ali samo sv. Jakob v ponedeljek se je izkazal, da je imel vroč praznik, včeraj smo pa že gledali, odkod bo privršalo in pričelo bobneti, no, danes pa vremenska napoved že zopet napoveduje ohlajenje, oblačno nebo nam pa tudi že obeta dež. Nekaj ni v redu, saj je bil sv. Jakob vedno zanesljiv oznanjevalec pasjih dni in tudi letos smo mu verovali, da smo spravili dežnike in so tudi največji bojazljivci delali načrte za izlete. Čudna se nam je zdela omahljivost patrona lepega vremena v vročino, pa smo šli po informacije v njegovo faro tja v šentjakobsko četrto našega mesta, kjer že na stotine piščancev uživa najboljšo potrebo in mame že zbirajo jajčka ter suše noko za žeganjske bobne. Kakopak, Šentjakobčani so kar domači s svojim patronom, saj ga ob žeganju počaste z največjimi klavirni darovi in tekočimi žrtvami, pa so se letos z njim domenili zaradi vremena. Predvidi so in računali so z nestanovitnostjo vremena, ki je letos muhasta, kakor še nikoli, pa so napravili z varuhom lepega vremena pogodbo in podpisali kontrakt, da lahko vse teden zaliva Ljubljano in jo hladi, samo da bo žeganjska nedelja lepa, zato pa njegovo nedeljo proslavo na najlepšem prostoru vse fare z muziko in splot z največjim semnjem.

Gori na gradu na prekrasnih Osojeh, ki so Ljubljancem na žalost mnogo premalo znane, priredi namreč v nedeljo šentjakobska krajevna organizacija JRKD veličasten šentjakobski semenj, ki se ga bo udeležila vsa Ljubljana, saj tako zahteva že častljiva tradicija, da pomaga vsa Ljubljana pri žeganju katerekoli svoje župnije. Čudovito prijazen in senčnat vrt je na Osojeh, ki bo zvečer ves v lampičnih in reflektorjih, z njega je pa najslikovitější razgled na mesto in na barje dol do Krima in obmejnih planin ter gori do častiljivega Triglava. Že od 14. dalje, ko se šentjakobčani vsaj za silo opomorejo po opoldanskih bojih s piščanci in bobi, bo na Osojeh igrala naša slovit »Sloga«, a že od jutra bodo bobnele na kegljiščih krogle pri tekmi za nedolžno jagnje, tolste gosli, eleganten potni kovčeg in druge dobrote. Tudi srečlov bo tako bogat najlepših dobrotkov, da se bo vsak s semnja vračal bogatejši, kot je prišel.

Ker bo na val na semenj ogromen, se morajo množice že v mestu razdeliti in iti na Osoje po tehtno premišljenem načrtu. Ljubljanci v najboljših letih se zbero pri slavoloku ob cerkvi sv. Florijana in korajžno mahnejo po slikoviti ulici navkreber. Opozarjamo vedno dvomljive soproge, da med potjo ni nobenega staciona. Obilnejši gospodje in njih dame, ki težje prenašajo vročino, naj se napotijo proti Osojam šele po popoldanskem počitku po zlozni cesti s Karlovske ceste, narobe si pa lahko tudi taksi. Dohod za neynmano mladino je s Starega trga po stopnicah in strminah po Rebrji, Študentovski ulici naj si pa izvolijo oni, ki se na Osojah kar slučajno najdejo z onimi, ki so prišli po Rebrji. Diskretna zadržanost, saj bo na semnju vse le slučajno. Drugim so namenjena ostala pota in stezice skozi tajnostne Regalije gaj in čez molčči Orlov vrh, a za turiste je določen Strmi pot in od tod naravnost navkreber nova široka bližnjica, ki se je porodila v glavi bližnjega soseda dr. Klepača in vodi ob takolimenovanem »travniku lačnega kmetja« prav proti znamenitim in krasno preurejenim šancam z najvidnejšim razgledom. Oglejte si grad, ker gotovo še vsi ne poznate vseh njegovih zanimivosti in lepote, nato se pa okrepčajte in razveselite na semnju in krepko posežite po bobih. Dobro delo boste storili in imeli veliko zasluženo, saj je čisti dobiček šentjakobskega semnja namenjen za obdaritev revnih otrok o sv. Miklavžu.

Nesreča v planinah

Kranj, 27. julija.

Ta teden je bil Stefan Č., ki je zaposlen v neki kranjski trgovini, na Storžici, v planinah. Ko se je včeraj vračal domov, ga je na potu z Bašelskega sedla proti Javorniku doletela zelo občutna nesreča. Nenadoma se je vsul nanj kup kamenja, ki ga je podrl. Visoko nad njim se je utrgala velika skala. Kdo jo je sprožil, Stefanu ni znano. Pač pa je prišla za njim neka družba turistov in je morda kdo po nesreči stopil na skalo, ki se je skotalila v nižino. Prava sreča je bila, da ga ni zadela večja skala, ki bi ga gotovo ubila. Podrl so ga le manjši kosi in ga ranihi po obeh nogah in po desni rami. S težavo in s tovarišev pomočjo je prišel do vasi Mače in tam je obležal. Tovariši je šel v Predvor po vozniaka, ki ga je pozno v noč pripeljal k zdravniku g. dr. Bežku, ki ga je skrbno obdelal. Stefan bo nekaj časa moral ostati v postelji.

Draga abstinenca.

Hoteli: Ta soba stane 50 Din dnevno s penzijo, toda brez vina.

Dnevne vesti

• Spremembe v banovinski službi. Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani so imenovani: Serafin Saksida za banovinskega cestnega nadzornika - uradniškega pripravnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani; Janko Troha za banovinskega uradniškega pripravnika pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Novem mestu; Ana Birgmaierjeva za banovinskega uradnika v 10. položajni skupini pri združenju zdravstveni občini Lendavi; Maruška Remiceva pa za uradniško pripravnico pri upravi dravske banovine. Sekundarni zdravnik dr. Stanko Lutman je iz splošne bolnice v Mariboru premeščen v javno bolnico v Slovenjgradcu, kmetijski ekonom pri banški upravi v Ljubljani Jože Okorn pa je trajno upokojen.

— **Nazadovanje tujeskega prometa.** O nazadovanju tujeskega prometa v nekatere kraje naše riviere smo že poročali. Pa tudi v drugih je letos gostov manj kakor lani. V občini Korčula je bilo lani v prvem polletju 1644 gostov, letos pa 898, v občini Hercegovci lani 1705, letos 747, v občini Makarska lani 6567, letos 5202, v občini Jelsa lani 217, letos 146, v občini Mostar lani 3886, letos 4135 (edina izjema), v občini Dubrovnik lani 16.446, letos 10.783 in v občini Šibenik lani 3520, letos pa 2402. Hotelirji nimajo nobene nade na uspeh letošnje poletne in jesenske sezone.

— **Nadzornika za vinogradništvo in vinarstvo.** Poljedelsko ministrstvo je razpisalo natečaj za dve izpraznjeni mesti nadzornikov vinogradništva in vinarstva pri banških upravah. Kandidati morajo imeti popolno poljedelsko fakultetno izobrazbo.

— **Razpisne zdravniške službe.** Kr. banska uprava drav. banovine razpisuje v javni ženski bolnici v Novem mestu službo zdravnika uradniškega pripravnika (prošnje je treba vložiti do 6. avgusta), in službo banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Strigova (prošnje je treba vložiti do 10. avgusta).

— **Uprava Poštne hranilnice** v Beogradu razpisuje mesto honorarnega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 5. avgusta.

— **Bolnica za tuberkuloze v Zagrebu.** V Zagrebu so dogradili bolnico za tuberkuloze. Denar, in sicer nekaj nad 300.000 Din, sta zbrala Društvo za pobijanje tuberkuloze in Protituberkulozni dispanzer. Za polno dograditve bolnice je treba še 150 do 180.000 Din.

— **Cakovec priključen električni centrali na Fali.** Električna centrala na Fali pri Mariboru je začela te dni dobavljati tok Čakovcu, ki je dobival električno strujo 40 let iz domačega parnega mlina in elektrarne. Zgrajena je bila transformatorska postaja. Vsi stroški za instalacijo toka iz falske centrale bodo znašali nekaj nad 2 milijona Din in čez mesec dni bodo vsa dela končana.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 59 z dne 27. julija objavlja razglas prebivalstva dravske banovine, razglas banske uprave o pobiranju občinskih davščin, pristojbin, trošarin itd. v mestni občini celjski in 10 objav banske uprave o pobiranju občinskih trošarin za leto 1932.

— **Razid društva.** Društvo »Samopomoč za otroke učiteljev in učiteljic v Ljubljani« se je po sklepu izrednega občnega zbora prostovoljno razšlo, premoženje je pa prešlo na združbo »Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani«.

— **Izpolnitev točke VII.** Člena 17 četrtega dela pravilnika za notranjo pošto službo. Ako pridejo od iste sprejemne pošte na enega naslovnika nakaznice in skupni vrednosti od 50.000 Din ali več, se ne smejo takoj izplačati, temveč je treba sprejemno pošto vprašati brzojavno (kjer ni brzojava, pa pisмено), če so bile nakaznice, ki so dosepele na pošto v izplačilo, pri sprejemni pošti tudi v resnici vplačane. Pošta, ki prejme tako brzojavko, mora nanjo takoj odgovoriti. Pošta mora naslovnika teh nakaznic obvestiti, da so nakaznice prišle in da se glede vplačila pri sprejemni pošti brzojavno ali pisмено poizvedovalo. Ako naslovniki želijo, da se mu nakaznice izplačajo, preden pride odgovor, se to sme zgoditi samo tedaj, ako prevzame naslovniki nase vso odgovornost in ako za to zadostno jamči.

— **Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu** je začel izdajati svoj »Bulletin d'informations économiques«, ki bo od 1. avgusta dalje izhajal tudi v nemškem jeziku. Dostavljal se bo vsem inozemskim važnejšim listom in strokovnemu časopisu, gospodarskim ustanovam in gospodarstvenikom. V tem »Bulletinu«, ki bo imel posebno rubriko o ponudbi našega blaga, bodo brezplačno uvrščene ponudbe naših izvoznikov, a zainteresirani, ki se bodo javili, bodo dovedeni v zvezo z dotičnimi ponudniki. Priporočamo našim podjetjem, da to rubriko kar največ izkoristijo in se v tej zadevi obračajo naravnost na omenjeni zavod.

— **Polhov gradec.** Pri nas pridno zidamo. Zrasle so kar tri moderne hiše, do jeseni bo pa še ena pognala iz tal. Ga. Gričič si gradi nasproti svoje domačije enonadstropno hišo. V pritličju bo skladišče in garaža, zgoraj bodo pa sobe za tuje. Poslopje je že pod streho in bodo v dobrem mesecu vsa dela dokončana. Zidanje vodi stavbna družba Gradidom. Več let so stale na tem mestu razvaline nekdanje hiše. Z novo hišo dobi vso lepše in prijaznejše lice. — Kraj vasi sredi njih in vrtov je sezidana Petrovčeva domačija. Stanovanja bodo v pritličju in pod streho. Že čez dober mesec boš lahko dobil prenočišče v tej hiši. Petrovcu zida stavbno podjetje Ivan Ogrin. — Na gričku ob cesti pred vasio si gradi svoj dom brat lesnega trgovca Pavla Božnarja. Tudi Božnar bo imel par sob za letoviščarje in turiste. Hiša bo baje šele prihodnjega pomlad čisto dodelana. Tik pod hišo je studenec z izborna pitno vodo, kar je tudi veliko vred-

no. Zidanje vodi stavbno podjetje Ivan Ogrin. Tako bodo v uporabo letoviščarjem svetla, solnčna stanovanja, potniki pa ne bodo več v zadregi zaradi prenočišča, kakor dandanes.

— **Oficijelno ekskurzijo svojih članov** v Jugoslavijo priredi Čehoslovaška trgovska in obrtniška stranka od 3. do 16. septembra. Ekskurzije se udeležijo okrog 300 članov stranke, vsi samo mali trgovci in obrtniki, ki žele ob tej priliki stopiti v zvezo z našimi proizvajalci posebnih onih predmetov, ki se izvažajo v CSR. V Ljubljani prispe 4. septembra ob 8. uri dopoldne. Po sprejemu v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo si ogledajo jesenski ljubljanski veletržje, popoldne pa znamenitosti mesta in gospodarske ustanove. Ob 18. uri istega dne se odpeljejo v Zagreb. Pripravimo se, da bo ta skupina iz bratske CSR tudi pri nas najgostoljubnejše sprejeta.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je bilo vreme v naši državi večinoma še lepo, čež noč se je pa pri nas zopet skisalo in dopoldne je deževalo. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 33, v Beogradu 31, v Ljubljani 30, v Zagrebu, Splitu in Sarajevu 29, v Mariboru 24 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,5, temperatura je znašala 17 stopinj.

— **Nesreče in nezgode.** 12letni sin delavca iz Ilovice, Bivic Ivan, se je včeraj obehal na voz, pa je padel in si zlomil desno nogo. — Na cesti poleg Kolinske tovarne je včeraj hud pes nenadoma popadel 8-letnega sina delavca Danijela Korena, stanujočega v baraki ob Kolinski tovarni ter ga vgriznil v desno stegno. — Mali 6letni sinček strojevodje z Viča, Sluga Janezek, je včeraj na domačem dvorišču opazoval 18 letnega Marjana N., ki je s florbetovsko streljal vrabce. Zasedel je v strelsko smer ravno v trenutku, ko je strelce sprožil. Dečka je zadelo več šiber v desno nogo in so ga morali prepeljati v bolnico. — Porenta Anton, 38letni tesarski mojster in posestnik v Stari Loki pri Kranju, se je včeraj peljal z motociklom po opravkih. Na novo posuti cesti je izgubil oblast nad vozilom ter padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. — 25letni ključavničar v Strojnih tovarnah in livarnah, Podlumske Avgust, je včeraj v delavnici obsekaval železo. Pri tem mu je priletel precejšen kosček železa v levo oko, ki se je razlilo.

— **Smrt zaradi opeklin.** Kakor smo predvčeršnjim poročali, sta dobila pri gašenju požara v Kamniški ulici dva gasilca močne opekline. Oba sta bila takoj prepeljana v ljubljansko bolnico, vendar je bila pri gasilcu Jakobu Piberniku vsaka pomoč zaman in je danes podlegel poškodbam.

— **Junaki značilni višav se vračajo.** Naši vojaški letalci, zmagovalci na mednarodnih letalskih tekmah v Švici, se vrnejo v ponedeljek. V Zagrebu jim pripravljajo navdušen sprejem. Naši letalci so posebno ponosni na zmagovalca kape-tana Zlatka Sintiča. V Zagrebu ostanejo do torka jutraj, potem po odletu v Novi Sad, kjer jim tudi prirede navsrečanejši sprejem.

— **Dragotina Srebrta se niso našli.** Že dobra dva tedna ni nobenega sledu o Mariborčanu Dragotinu Srebrtu, ki je izginil iz hotela »Kanzelhöhe« na Koroškem. Vse kaže, da je našel Srebre v planinah smrt, če si sam ni končal življenje. Njegovi znanci pravijo, da o samomoru ne more biti govora, ker ni bilo zanj nobenega povišja. Ni izključeno, da je Srebre v planinah padel v prepad, kjer ga ne bodo našli.

— **Trije mrtvi zaradi zamenjane kose.** V vasi Brezik blizu Brucke je prišlo do krvave bitke med rodbinama Antič in Stanišič in sicer zaradi zamenjane kose. V bitko so posegeli tudi ženske. Rodbini sta se oborožili s sekirami, vilami in noži. Ženske pa z motikami. Na bojišču sta obležala mrtva Pero Stanišič in Sava Antič, umrli pa bo najbrž tudi Ilija Stanišič. Izmed 13 pretepačev je bilo 11 ranjenih, med njimi 4 ženske.

— **Iz strahu pred prevaranim možem v smrt.** V gozdu blizu Strigove si je v ponedeljek popoldne končala življenje 19-letna ciganka Ana Znidarič, žena 23 letnega Gašperja Znidariča. Vzela sta se pred letom dni in žena se mu je kmalu izneverila. Ko je zvedel za njeno nezvestoto, je bil ves iz sebe in zagrozil ji je, da jo ubije. Iz strahu pred moževno osveto se je lepa ciganka v gozdu ustrelila.

Iz Ljubliane

— **Iz Cestna dela.** Pri tlakovalnih delih na Celovski cesti jim preostaja precej materialja, ker morajo cestnišče znižati za nekaj cm. Material bo porabili za nasutje in zravnanje ceste med igriščem Ilirije in pivovarno Union. Cesto bodo na nekaterih krajih zvišali celo do 80 cm. Tlak ob tramvajski prgi na Celovski cesti morajo prelagati skoraj ob vsej prog, ker ni pravilno visok ter se ne sklada z višino novega cestnega tlaka. Torej dvojno delo.

— **Iz Čehoslovskega obce v Ljubljani** in lutkovni odsek ljubljanskega Sokola sta otvorila danes na galeriji telovadnice v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) obezbo lutkovno razstavo povodom saveznega lutkarskega tečaja, ki se vrši te dni v Ljubljani. Bratom in sestram lutkarjem, ki so zbrani iz vse države v tem tečaju, naj razstava pokaže uspehe njihga, neumornega dela na polju lutkarske umetnosti, ki jo s pridom gojita obe društvi — Čehoslovskega obce že 10. leto. Razstava pa bo zanimala tudi ostale brate in sestre ter prijatelje lutkarske umetnosti; zato bo dostopna tudi širši javnosti od danes popoldne do nedelje 31. julija, vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure (od 2. do 7. ure popoldne). K obilnemu posetu vabi upravni odbor.

— **Iz očitalka kolonija mestne občine** ljubljanske se vrne iz Mednega dne 29. t. m. ob 16.30. Starši kolonistov naj jih pričakajo na glavnem kolodvoru.

— **Iz Kolonija krajevnega odbora Rdečega križa** v Ljubljani se vrne s svojega letovanja iz Polhovca gradca v ponedeljek, dne 1. avgusta ob 10. uri dop. Arvobos se bo ustavil pred Mestnim domom. Vabimo starše, da pridejo ob 10. uri po svoje hčerke pred Mestni dom.

— **Iz Podružnice Komercialne banke v Ljubljani** začasno ukinjena. Ljubljanska podružnica Komercialne banke d. d. se s 30. t. m. začasno ukine in vse poslovanje se prenese na centralo v Zagreb.

— **Iz Ček za 30 dolarjev** (Post office money order) je bil izgubljen davi v Ljubljani. Pošten najditelj naj ga odda na policijo.

— **Pri boleznih srca in poapnenju žil,** nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura »**Franz Josefov»** grenčica lahko izpraznjen črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinika za bolezni krvnih cevov so izkazala, da služi »**Franz Josefov»** voda posebno dobro starejšim ljudem. »**Franz Josefov»** grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Novega mesta

— **Kopanje v Krki.** Lepo se razvija vodni sport, plavanje in veslanje med Novomeščani. Mlado in staro se hodi rado kopat. Ko pride človek na mestno kopališče, se mu nudi krasen pogled: v Krki je toliko kopalcev, da je skoraj glava pri glavi, a med temi glavami spretno svigajo mali čolniki, kot alstavice pod nebom. Škoda le, da je kopališče skoraj premajhno, zakaj mnogo kopalcev se koplje na žagi, pri mlinu in drugje. Mestna občina je kopališče pred leti precej povečala, a žal, da ga ni še bolj. Na še enkratno povečanje kopališča bo morala občina čim prej misliti. Nerodno je, če se pride kak izletnik s svojo družino v kopališče kopat, pa ne more dobiti kabine. Zato bi moral imeti upravitelj kopališča vedno rezervirano vsaj eno kabino za tuje. Druga stvar pa, ki je za kopalce tudi zelo neprimerno je ta, da kopališče nima stranišča. Je eno, ki ga pa ni vredno omeniti. Prav bi bilo, da bi se pri popravilu oziroma povečanju kopališča, naredil pod ležalnimi deskami oder, kjer bi se lahko v kopalni sezoni shranjevali mali čolniki, ki kot cvetlice krase zeleno planjavo Krke in ki tako zelo poživijo kopališko življenje. — Tudi oni del steze od starega mostu do Loke, bi bilo nujno potrebno urediti. Materijala je nasutega dovolj, samo malo planiranja je treba in po nasipu ob bregu posejati travo in mnogo okusnejša in lepša bi bila ta partija!

— **Godbo mestnega godbenega društva** je prevzel v poučevanje znani muzikus g. Ruda Golobič, prometni uradnik v Novem mestu. Mlademu, nadarjenemu kapelniku želimo čim boljše uspehe!

— **Naši malčki tabore.** V koči SPD pri Gosposdinih na Gorjancih tabori pod vodstvom g. učitelja Ivanetiča naša mladina. Po številu jih je okrog 20. Kuha jim in skrbi z večjo roko za njih vedno prazne zaloge g. Ivanetičeva. SPD je dala lani zgraditi tudi kopalni bazen. Tega bazena se naša deca prav pridno poslužuje.

— **Vandalizem.** Pevsko društvo »Gorjanci« je poklonilo in vzdalo v zid cerkvice sv. Miklavža na Gorjancih spominsko ploščo velikemu slovenskemu pisatelju in ljubitelju naših Gorjancev, kamor je tako rad zahajal in o katerih je pisal toliko lepih poviš, pokojnemu Janezu Trdini. Plošča nosi napis: »Janez Trdina, pisatelj * 1830. † 1905. Novo mesto, julija. — Pevsko društvo Gorjanci.« To ploščo je napravil gosp. Avsec Ferdo, Novomeščan, ki je v sredini imela tudi pesnikov relief. Lepa je plošča. Čestitamo g. Avsecu na tem umotvoru! — Vendar pa je bila nekemu zlikovcu na poti, kajti že je bil odbit del spodnjega desnega vogala, kjer je bil podpis društva. Videti je, da je nekdo nalašč poškodoval ploščo. Čudimo se, da se še dobe ljudje, ki so kaj takega zmožni. Dotičnik, ki je to napravil, zasluži pošteno lekcijo!

— **Promenadni koncert.** V petek 28. t. m. ob 9. uri zvečer bo promenadni koncert godbenega društva Novo mesto. Godba bo nastopila pod taktirko novega kapelnika g. Rude Golobiča, prometnega uradnika v Novem mestu.

— **V okolici Novega mesta** so kmetje poželi že skoraj vse žito. Klasje je težko in obeta stoteran sad. Tudi drugi pridelek kažejo lepo, krompir, koruza, zlasti pa vinogradi. Na trgu je novih pridelkov vse polno, in sicer po zmerni ceni.

Samo še danes
ob 4., 8. in 9 1/2 zvečer
sijajna opereta

**„MAMSELLE
NITOUCHE“**

Jutri pridejo:

**„DON JUANI
GARNIZIJE“**

Georg Aleksander
Felix Bressart
Ernst Verebes

Najslajnejša šalolgra iz vojaškega življenja!

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Če nimaš domišljije, težko odkriješ v ljudeh kaj dobrega.

Krožna kolesarska vožnja po Franciji

Nadaljevanje poročila o tradicionalni vožnji „Tour de France“

11. etapa: Nice - Gap (233 km)

Je to druga alpska etapa z močnimi vzponi, med katerimi so najvažnejši Coll de Allos (1440 m) in Coll de Valgelaye (2350 m). Srdita borba je tu trajala neprestano skozi dve uri. — Mnogi dirkači, ki so na prejšnji etapi pocepali in se lažje poskočevali, so se na startu javili, čeprav vsi »zaplastrani«, bodro razpoloženi. Se mnogoštevilna kolona se spusti ob prisotnosti velike množice gledalcev v dir po lepi nabrežni cesti. Sveži jutranji zrak, čisto nebo, krasna pot in pogled na sinje morje — vse to mika vozače, da porinejo brzino na 38 km na uro, ki pa ne traja dolgo, nakar se proga poslovi od Sredozemskega morja in zavije v notranjost dežele. Brez vsakršnih pomembnih vzvratnih vozi karavana skozi mesto Puget-Thermes (65 km) ob 7.42, prevoznost v času 2.42. Proga pelje dalje po hribovitih krajih z mrzlo temperaturo, čeprav stoji sonce že visoko. Tudi reporterski aeroplan večkrat kroži nad dirkači. Medtem ko ti brzijo skozi mesto Arcoat (87 km), vlada med sklenjeno skupino še vedno mir, le tu pa tam se pojavljajo defekti, ki posameznike vržejo nekoliko nazaj. Takoj za tem mestom se proga v 14 km začne dvigati na goro St. Michel (730 m) in dirkači, zamenjajoči prestave, zopet kričijo hrbe proti višini. Vrhunec je dosežen kompaktno. Po nevarnih ovinkih navzdol se dirajoča skupina raztegne in dalje proti okrepčevalnici Beauneur (121 km) zopet zedinijo. Dve minuti nevarnega časa in brz dalje proti vzponu Allos. Pot, ki pelje med soteskami in pečnami, je sedaj slaba in polna premogovnega prahu. Mnogi dirkači so dečični defektov in drugih neprimernosti, a kolona še ne kaže vznemirjenosti in še vedno sklenjena. Čim bližje pa je ostremu 14-kilometrskemu vzponu, tem hitreje vodi belgijska skupina z Demuyserom na čelu in že se opaža, da mora zdaj eden zdaj drugi odnehati. 6 km pod vrhuncem Demuyser, Schepers in Loncke menjajo prestave in »vlečejo« dalje. Zrak, ki prihaja od vse ležečega snega, je zelo oster in tudi sonce nima zaradi tega moči, da bi ogrevalo te krasne paradizijske planinske kraje, ki jih spremljevalci občudujejo. Vsa ta idila pa nima za pravkar v srditi borbi se nahajajoče kolesarje nikakega pomena. Ti dvirajo dalje skupinsko ali posamezno loveč drug drugega proti gori Valgelaye. Bonoit Faure, ki se je na tem klancu energično in stoji na pedalih povzpelj na vrhuncu, je bil tam burno pozdravljen od množice, prispevše v nič manj ko 500 avtomobilov in te alpske višave. Raztreseno mu sledijo še drugi vozači. Navzdol vodi v neštetihih ozkih in nevarnih serpentinah cesta proti Barcelonetti v 18 kilometrih. Najenergičnejša v tem divjem diru sta Leducq (117 km) in pa prideta v Barcelonetto (117 km) še vedno 2 min. 50 sek. za Faureom. Najbližja sta mu Camusso in Trueba, in sicer 35 sek. in 1 min. 45 sek. Na tem lovu pada in se potolče Di Paccu, Gestri pa je že na vzponu odstopil od nadaljevanja. »Rumeni sviter« Fayol in Rouseom besno zasleduje vodeč. Medtem je Camusso že ujel Faurea in fanta dogovorno ubirata naprej. Leducq, kateremu priskočijo sedaj še Nemci na pomoč prav na istem mestu, kjer je na lanskem Touru priskočil na pomoč M. Magneu Ch. Pellissier, se srdito bori v zasledovanju. V Le Lauzet (190 km) se zasledovanje izplača in lepe sanje Camussa in Faurea so prekrizane. Dalje se skupina pomika pomirjeno in 15 km pred Gapom se, menja joč sprintsko prestavo, splašja Bulla, ki pa zaradi takojšnjega protinapada ostalih odneha. Od Barcelonette do samega cilja brije oster nasprotni veter, ki dirkače zelo ovira. Skupino vodijo sedaj Nemci prav hitro in vse se v nervoznosti bliza cilju, do katerega pelje lepa in v zadnjih 500 metrih zelo široka cesta. Končni sprint je skupina vzpirla v veliki razdalji, kjer se 200 m pred ciljem Leducq popolnoma odtrže od sovozačev in nazaj po njih ozirajoč se pridobi kakih pet metrov. Prevozil je progo v času 8:41.33 (26.804 km na uro), 2. Bonduel, 3. Faure, 4. Viarengo. V istem času jih sledi še 24, ostali pa skupinsko z malo razliko.

12. etapa: Gap - Grenoble (102 km)

12. etapa je ena od najkrajših tako v lanskem kakor tudi letošnjem »Touru« in ima tudi svoje muke. Kot največja neprimernost je takoj pri izhodu iz Gapa gora Coll du Bayard, ki ima v dolžini 7 km 10 do 13 stopinj vzpona. Dirkača Di Paccu in Camusso, katere zasleduje smola padcev, se javita na start nekoliko poparjena in videti je, da obadva muči mrzlica. V svezem zraku in pod oblaci nemobom so dirkači odšli ob 8.30 iz Gapa in takoj začeli vzpenjanje po Bayardu. Rebrvi vozi na čelu hitro, vsled česar so zaradi nerazpoloženja ogroženi italijanski dirkači. Poskus Camussa in Pesentija, priti v ospredje z namenom zmanjšati tempo v prid Di Paccu, ne uspe, kajti tudi Trueba naskoči Belgijca in je tako Camusso prisiljen pospešiti vožnjo. Takoj za njim so Faure, Mezeyrat, Tierbach in Barral. Vrhunec je dosežen v raztresenem redu, nakar se dirkači z veliko naglico navzdol vože zopet sklenjeno. Skozi mesto Corps (39 km) dvirajo kolesarji z nemško skupino na čelu ob 10. Zar pomeni eno uro in pol vožnje in nadaljujejo, spremljani od protivetra in grozeče nevihte, v turističnem tempu. Zopet je na vidiku 9 km dolg hud vzpon La Mure. 26 kilometrov pred tem zamenja Demuyser visoko prestavo namesto manjše, kar se ne zna s kakšnim namenom. Sicer je pa od takega človeka vsega pričakovati. Neglede na zakasnitev Leducqa in Stöpelja, ki sta padla, se na klancu ne vname nikaka pomembnejša borba in vrh je dosežen, razen nekaterih, sklenjeno. V mestu Petichet, ki je 28 km od Grenobla, se skupini jokoajo pridruži še po bolečinah zaostali Di Paccu. Proga pelje nekaj kilometrov navzdol. V skupini je zavržalo in vse je namah potegnilo divjo vožnjo 60 km na uro. Po nevarnih zavojih in slabi, ponekod v popravilu se ngajajajoči cesti vodi kot pobesnela vira M. Bulla. Kompaktnost je razbita in Leducq se še štirimi dirkači se vrže za Bulla, ki je 300 m spredaj. Besno zasledovanje 17 km, ki delijo kraj Vizille od cilja, je

voženo po 40 km na uro in tudi Bulla je moral podlež skupini nevarnih konkurentov. Zadnjih osem kilometrov lepe asfaltirane ceste, na koncu katere je postavil cili, vozi ta skupina zelo mrzlično. Že od daleč so hoteli Belgijci in Nemci nanesti končni udar, a v zadnjih 150 metrih nena-doma pokukata iz borcev Francoza Lapebie in Speicher, katerih sprintu ni bil kos niti Leducq. Lapebie prehiti na črti za eno kolesno dolžino se Speicherja, za dva pa Bulla, Bonduela in Stöpelja. Prevzočen čas je: 1. Lapebie 3:21.52 (30.317 km na uro), 2. Speicher, 3. Bonduel, 4. Stöpel. Z istim časom je klasificiranih še 13 drugih, čez pol-drugo minuto sledi skupina 41ih, takoj nato pa še ostalih pet.

13. etapa: Grenoble - Aix - les - Bains (230 km)

Gora Galibier (2658 m), ki leži skoraj na 100 km etape, se tudi predstavlja vozačem kot nekako strašilo. Vreme ne kaže nič kaj dobrega in dirkači oblečejo površnike. Po opravljenih formalnostih se kolona pomika iz mesta k startu, kjer da starter v prisotnosti številne publike ob 5. znamenje prirota. Na kolesarjih je že naprej opaziti nekaka nervoznost ob pričakovanju naskoka alpskega kolosa Galibiera. Vozi se po romantični cesti, obdani od vseh strani od visokih, s snegom pokritih gor. Povsod so posejane lepe vase, ki kakor v skalovje vsekane, napravljajo prav čudovito sliko. Ob 7.8 privozijo dirkači v Bourg d'Orsano (48 km) in nadaljujejo s 15 km brzino. Monotonno prevoznost 6-kilometrskega klance Freney, se blizu sledeči vzpon Lautaret, h kateremu pelje pot skozi dolg predor Arduisière. Višina Lautareta je 2058 m. (Tu je treba pripomniti, da s stališča vožnje ni tako visoko, kakor izgleda, kajti vozi se po gorskem terenu, ki je 1500 m nad morjem). V začetku 10-kilometrskega klance vodi dirkače Demuyser s Faureom in Bernardom in fantje se polagoma vzpenjajo v višino, ki jo kompaktno dosežejo ob 9.15, t. j. 87 km v 4.15 urah. Dva kilometra navzdol in ob 9.18 naskok Galibiera. Po par kilometrih klance začnejo ostrejši vzponi, nego so bili na Tourmaletu. Dirkači se borijo v raztresenem redu ne le proti strmini, temveč še proti gorskim vetrovom in tu in tam ležečemu snegu. Še nekaj strmih zavojev in vrh, ki je s snegom pokrit in kjer žvižgajo neprestani vetrovi vrtnici, je dosežen. Kot prvi je pripelzal Camusso, za njim Pesenti, Barral, Zanzi, Demuyser, Trueba in drugi. Tudi tukaj je zbrana številna množica, ki cestne gigante burno pozdravlja. Navzdol po hribu pelje skozi predor pot, ki je dalje le 3 m široka, zelo slaba, mokra in zavita v gosto meglo. Povrh teh »prijetnosti« vlada tu tudi pravi sibirski mraz. Nekako na polovici rebrva ves ta vremenski ples preneha in tudi cesta je ugodnejša. Zasledovalni lov se vrši pod vodstvom Leducqa in Rouseua, ki bežeče ujameta na prihodnjem klancu ob 10.33. Tu se spet znajdejo skupaj vsi glavnejši, katerim se pri okrepčevalnici St. Michel de Morienne priključijo še drugi. Vlije se silovit dež. Borba sprednje skupine, sestoeče iz Leducqa, Bonduela, Pesentija, Camussa, Rouseua in Speicherja, je zelo ogrožena in naperjena v glavnem proti korektnemu Stöpelju, ki je nekoliko zaostal in kateremu pomagajo v vodstvu njegovi tovariši in pa Belgijci. Gre namreč za klasifikacijska mesta. Brzina, ki znaša 37 do 38 km, je v mestu Chambéry (216 km) za zasledovalce ugodna in so ubežniki le poldrug minute pred njimi. Pod močnim dežjem, ki lije kot iz škafa, se prva in druga skupina bližata cilju, in čeprav je brzina zelo ostrá, zasledovanje zaradi premajhne razdalje do cilja nima uspeha. Na zadnjem kilometru ubežniki napenjajo zadnje svoje moči, pri čemer se na 150 metrih pred črto Leducq posreči v sprintu zmagoči etapa. Prevozil jo je v času 8:11.35 (28.072 km na uro), 2. Bonduel, 3. Rouseu, 4. Speicher. Drugi sledijo v malih in večjih skupinah.

(V zadnjem poročilu je treba popraviti, da znaša razdalja Cannes-Nica 33, ne pa 3 km.)

Sport

— **SK Ilirija** (lahkoatletska sekcija). Drevo ob 21. bo v kavarni »Evropi« izredno važen sestanek, ki se ga naj zanesljivo udeležijo gg. dr. Kuhelj, Baltasar, Gnilovec, Pevalsek, Grünfeld, Kos, Mahkovec, Finac Bradac in Tajnik.

— **III. Sportni dan SK Olimpa** v Celju, se bo vršil v nedeljo dne 31. julija. Na sportnem dnevu se nam bodo predstavile vse sekcije omenjenega kluba v tekmovalnih z gosti od domačih klubov, kakor tudi iz Maribora, Ljubljane in Zagreba. Med drugim nastopi težkoatletska sekcija dvakrat: V soboto in nedeljo zvečer, lahkoatletska v nedeljo dopoldan s štafeto in teki na razne proge ter nogometna v tek-mah v nedeljo popoldan. Na sportnem dnevu sodeluje tudi S. kolesarsko društvo in kompletna železničarska godba iz Celja. Tekmovanje vseh panog bodo jako zanimiva, ker so kot gostje povabljeni sami priznani atleti raznih sportnih klubov.

Kratkoviden stric.

— Ah, to so pa res dražestni dvojčki! Pestunja: Saj niso dvojčki, to je naš Jurček z žogo.

Zdravnikova sreča.

— No, ali si imel srečo s prvim pacientom? Sem, vdova je takoj poravnala honorar.

Nov slog.

— V kakšnem slogu si je dal tvoj prijatelj zgraditi vilo? — Tega ne vem, vem pa, da je zgrajena vsa na kredit.

— Ah, tako, torej v »umparskem«.

V slaščičarni.

— Vaša slaščičarna je pa zelo snažna.

— Seveda, gospod, toda po čem to spoznate?

— Ker diše vse slaščice po mahu.

P. Decourcelle:

Prokletstvo ljubezni

Roman.

In Ramon se je takoj spomnil, da je čital to ime v pismu, ki mu je mati v njem sporočala, da se vrača sestra z možem.

Bil je isti parnik, ki sta se z njim peljala njegova sestra in njen mož iz Amsterdama v Brest.

Morda spozna med trupli v valovih pred seboj Carmen. Nepopisna groza ga je obšla. Drhteč po vsem telesu je stopal počasi naprej.

Bila je še noč. Zvezde so zamigljale na nebu in Ramonu je postalo še tesneje pri srcu.

Med dvema kamnoma je opazil kos jambora, na njem je pa visela gruča ljudi, ki so se ga krčevito oklepali v smrtnem strahu. Vzhajajoča luna je razsvetlila ta strahotni prizor. V blede mesečini so bili obrazi utopljenčev še strahotnejši.

Dobrih trideset metrov je bil Ramon od trupel in vendar se mu je zdelo, da bi lahko čital na vsakem obrazu zadnjo misel; pretresljiv klic po življenju, ki uha, smrtno hropenje agonije.

Čuteč, da se opoteka, je napel Ramon vse sile, da se je mogel obdržati na nogah in iztegniti roko; naslonil se je na mokro skalo, da bi zbral svoje misli.

Široko odprtih oči je opazoval bolestno sključena trupla, viseča na prelomljenem jamboru.

Kar je med šopi morske trave nekaj zašumelo. Blizu trupel se je nekaj premikalo.

Ali je bil eden na videz mrtvih, ki se mu je vračalo življenje?

Ramonu je šinila prvi hip ta misel v glavo. Hotel je skočiti naprej, pa je zagledal strahotno bitje, plazeeče se iz za skalo.

V blede mesečini je bilo res podobno peklenjski prikazni. Prikazen se je bližala med kamenjem sključena in pripognjena, plazila se je liki kača, tiho, ne da bi ji škripal moker pesek pod nogami, plazila se je počasi, podobna orjaškemu raku.

Strahna prikazen se je plazila naravnost proti truplom. Ko je bila že pri njih, se je ozrla na vse strani, da se prepriča, če je sama, potem se je pa vrvavala. Luna jo je obsijala.

Bil je človek.

Ramon ga je napeto opazoval, skrit za strmo skalo.

Človek se je približal truplom. Priognil se je, jih preobračal, otipaval in stikal po žepih. S prstov jim je snemal prstane, iz žepov jemal dragocenosti in denarnice, ženskam iz ušes demante in druge dragulje in vse to je spravil v malho, ki mu je visela ob strani.

Po končanem delu je pograbil oropane ga trupla in ga vrgel v ozek preliv, od koder so ga odnesli valovi v morje.

Kar je pretreslo nočno tišino slabo, toda grozno hropenje. Eno izmed ončasenih trupel se je branilo. Človek zver je dvignil roko. V njegovi roki je zagledal Ramon dolg nož.

In tedaj, ne da bi razmišljal o raz-

dalji, ki mu je delila, je Ramon instinktivno potegnil iz žepa revolver, pomeril na hišeno v človeški podobi in sprožil.

Počil je strel in mogočno je zadonel odmev od skal. Skrunilec mrličev se je stresel, da se prepriča, da ni ranjen. Potem se je ozrl in zbežal med skale, neviden, nedosegljiv.

Na strel so prihiteli vsi kmetje. Obstopili so truplo, ki je bil Ramon sklonjen nad njim, da pogleda, če je še kaj življenja v njem.

Srce je še bilo. Zavih so utopljenčevu telo v volnene odeje. Odprli so mu usta, da bi mu mogli dati kaniti na jezik nekaj krepčilnih kapljic.

Kar je začelo že otrplo telo postajati toplejše. Ta čas, ko so ga vzdigovali, da bi ga položili na nosilnice, je pokazal pri utopljenčevih nogah stoječi kmet na torbico iz rjavega usnja, ležečo v pesku.

Bandit jo je bil najbrž v strahu izpustil. Ramon jo je pobral. Takoj je opazil v kotu tri zlate črke F. S. H. in baronsko krono.

Groza ga je obšla.

F. S. H.

— Ali niso bile to začetnice moža njegove sestre, njegovega svaka? Odprl je torbico. V nji so bile tri vizitke. Firmin de Saint-Hyrieix, poslaniški tajnik.

je prečital Ramon.

— Hitro v grad! — je zaklical prestrašenim kmetom, ki so držali nosilnice. Sam je pa hitel naprej, da bi pripravil mater na udarec, ki bi jo utegnil streti. Najbolj ga je skrbelo, kaj je s sestro. Pa vendar ni tudi ona utonila?

Ta misel mu ni hotela iz glave in ko je prihitel do grajskih vrat, je zaklical z drhtečim glasom staremu vrtnarju:

— Gospodična Carmen! Gospa de Saint-Hyrieix!

— Gos...podična je tu, gospod Ramon, pri gospej grofici je.

In res so se pojavile na stopnišču tri dame.

— Mati! Sestra! — je vzkliknil Ramon, hiteč po stopnicah.

— Da, tvoja sestra je bila čudežno rešena. — je dejala gospa de Montlaur. — Ali pa veš kaj o njenem možu?

— Rešen! Tudi on je rešen... In rešil sem ga jaz... Ga že neso.

— Neso?

— Da. Živ je; živ in zdrav.

— Živ in zdrav, — je ponovila Carmen z glasom, ki je pričal, da te vesti ni nič kaj vesela.

— Pozabila sem ti predstaviti tvojo sestrično Heleno de Penhoet, ki sem ti o nji tako pogosto pravila. — Helena, to je moj brat, tvoj bratranec Ramon.

— Sestrična! — je dejal Ramon in krepko stisnil podano mo roko.

— Da. Presenečen si! — se je oglašila stara grofica. — Vse ti povemo. Ah, kaj vse vama moram povedati, otroka, odkar se nismo videli!

— Tvoj mož! — je vzkliknila nankrat Helena.

Vsi so planili k ranjencu. Nosilnice s Saint-Hyrieixom so ostale pred grajskimi vrati.

Ob skrbni negi si je diplomat kmalu opomogel in je bil seveda neizrečeno hvaležen svojemu svaku, ko je zvedel, da se mora njemu zahvaliti za življenje.

Navadni in čudni načini pozdravljanja

Kako se razni narodi pozdravljajo — Vojaški pozdrav po vsem svetu skoraj enak

Človek naše dobe pozdravi človeka, da mu izkaže spoštovanje, ljubezen itd. Pozdravljanje pa je nastalo iz strahu slabih pred močnimi in šele pozneje se je razvilo v izraz občudovanja, spoštovanja, ljubezni itd. Nekateri izrazi spoštovanja pri raznih narodih vzbujajo v nas posmeh ali odpor, mnogih si pa sploh ne znamo razlagati. Tako zvani civilizirani svet pozdravlja na ta način, da se odkrije. Katoličani prihajajo v cerkev odkriti, dočim pomeni pri židih odkrita glava v sinagogi zaničevanje, v turškem mošejah pa celo najhujši žalitev, ki se je še pred svetovno vojno kaznovala s smrtjo. Mohamedani hodijo v mošejo s turbani na glavi, pač pa puste čevlje zunaj, kajti njihovi verski predpisi zahtevajo, da mora biti vernik v svetišču bos.

Vojaški pozdrav je z malimi izjemami po vsem svetu enak, vojak pozdravlja bodisi z orožjem, bodisi s salutiranjem. Stari Rimljani so pozdravljali tako, da so se pripognili in dvignili roko nad glavo poševno naprej, dlan obrnjeno naprej. Italijanski fašisti so podedovali pozdravljanje po praočetih. Na pozdrav z orožjem nametno skoraj pri vseh narodih. Zameri dvigajo svoje kopje v pozdrav prav tako kakor Arabci puške, in naši vojniki drže po sedanjih predpisih v pozdrav puške pred seboj kakor so jih držali Napoleonovi ali Friedrichovi grenadirji. Pozdravljanja s stiskanjem roke mnogi narodi ne poznajo in ta način pozdravljanja sploh ni pridobil civiliziranih narodov. Nedvomno izvira iz držanja slabih z močnimi rokami. To je v bistvu ponujanje svojih sil šibkejšemu. Zato je neutemeljeno

naziranje očetov bon-tona, da mora podati roko v pozdrav dama gospodu, nikoli pa ne gospod dami.

Kitajci pozdravljajo svoje znanke na daljavo tako, da stisnejo z levico svojo desnico in se nasmejejo. Pri mnogih zamorskih narodih se pozdravljajo ljudje medsebojno na ta način, da padajo na roke ali na obraz, kar bi pri nas seveda ne bilo mogoče. Pri nekaterih narodih je celo običaj, da padajo podrejeni pred svojimi gosposdarji na kolena in si položijo njihovo nogo na vrat. Zanimiv je način pozdravljanja pri Japoncih, ki drgnejo v znak pozdrava nos ob nos. Se zanimivejši je način pozdravljanja v Tibetu. Tam si izkazujejo ljudje največje spoštovanje s tem, da si kažejo jezike ali se pa medsebojno ližejo in plaziijo drug proti drugemu po kolnih.

Ta način pozdravljanja pa ni daleč od našega poljuba, ki vzbuja pri Japoncih in Kitajcih gnuš in zaničevanje, kajti tam se zaljubljeni božajo medsebojno po tistem delu telesa, ki v pošteni družbi nima imena. Zamorci domnjega Konga smatrajo za najlepši izraz spoštovanja pljuniti človeku v dlan, ki se pa ne sme obrisati, če noče pozdravljeni pozdravljočega smrtno užaliti. Zelo simpatičen je način pozdravljanja pri primitivnem plemenu Bautov v Južni Afriki. Tam si sedejo ljudje nasproti prekrizanih nog, poljubljajo si med seboj roke in se gugajo sem in tja, vmes pa izgovarjajo najlepše besede svojega slovarja. Ta način pozdravljanja pa zahteva mnogo prostega časa, ker je dokaj zamuden.

Papiga kot prometni redar

V Tempelhofu v Berlinu je ušla te dni papiga. To se zgodi često in navadno lastnik naprosi policijo, naj papigo izsledí in mu jo vrne. Berlinska papiga je pa posebna navihanka, sedla je na kostanj ob Albrechtovi cesti, kjer je promet precej živahen, in začela je uganjati svoje vragolije. Ne prestano je klicala: »Stoj, naprej, nazaj itd., tako da je zmešala ves promet. Policija si ni mogla pomagati drugače, nego da je poklicala na pomoč gasilce, ki naj bi z vodo pregnali čudnega prometnega redarja s kostanja.

Gasilci so res prispeli in pristavili h kostanju lestev, po kateri je splezal en gasilec na drevo. Ko je bil že iztegnil roko, da bi prijel nepovabljene gasilcega redarja, je papiga zaklicala: »Lora zna leteti! in že je bila na drugi veji visoko nad gasilecem. Gasilec je plezal naprej in ko je bil že čisto blizu papige, mu je porogljivo zaklicala: »Da, da«, in zletela na sosedno drevo. Celu uro so gasilci lovili papigo, potem so pa obupali in se vrnili domov.

Radodarnost zaljubljene žene

Petična Dunajčanka Lederer-Schwagronova, v dunajski družbi splošno znana dama, se je zaljubila nedavno v bivšega stotnika Paula Suppana, ki ima družino, pa ga je hotela z dragocenimi darili izvesti k sebi, da bi zapustil družino in se poročil z njo. Kupila mu je krasen avtomobil, mu podarila dragocen kožuh itd. Suppan je odpotoval z njo v Švicco in Francijo. Na potovanju mu je podarila 400.000 šilingov v inozemski valuti. Kmalu se je pa ljubezen ohladila in Schwagronova je obžalovala svojo prenašljivost. Tudi njeni sorodniki so napeli vse sile, da bi dobili denar nazaj. Najprej je prišla Schwagronova pod kuratelo, potem je pa njena rodbina ovadila Suppana policiji zaradi poneverbe vrednostnih papirjev v znesku 400.000 šilingov.

Sorodniki bi hoteli dobiti nazaj avtomobil in denar, toda Suppan je v inozemstvu in noče o tem ničesar slišati. Nasprotno, ovadil je Schwagronovo policiji, da je spravila čez mejo ne samo valute in devize, temveč tudi ni prijavila svojega premoženja v zne-

sku 300.000 dolarjev, ki ga je imela pred devizno zaporo v Bruslju. Afera je dvignila na Dunaju mnogo prahu, ker so zapletene v njo tudi nekatere banke. Schwagronova je hči tekstilnega industrija Mendla, ki ji je zapustil skoraj en milijon dolarjev. Najprej se je poročila s tekstilnim industrijem Ledererjem, potem se je pa ločila od njega in vzela industrijca Schwagrona. Imela je vedno okrog sebe finančne svetovalce, ki jim je dajala bogata darila. Enemu je podarila več sto tisoč šilingov, drugemu pa velik lovski revir. Tudi zdaj vzdržuje posebnega finančnega svetovalca.

Najlepše ženske lastnosti

Neki pariški list je priredil anketo in se obrnil na svoje čitatelje v vprašanji, ki naj bi odgovorili na nje pomagali ugotoviti, katerih 10 ženskih lastnosti moški najbolj cenijo. Anketa še ni zaključena, ker še vedno prihajajo odgovori. Doslej so odkrili čitatelji že 60 lepih in dobrih ženskih lastnosti. Največ glasov so dobile dobrotljivost, zmisel za red, udobnost, varčnost, nežnost, prebrisanost in prijaznost. Dobrotljivost je važnejša od zmisla za red, ker je dobila doslej 19.308 glasov, dočim jih je dobil zmisel za red samo 18.470. Kaj čudno je, da stoji sex appeal šele na tretjem mestu s 17.901 glasom, zvestoba, potrpežljivost in skromnost zavzemajo 8., 9. in 10. mesto. Sila volje je prišla šele na 24. mesto.

Zanimivo je, da zahteva samo 2326 glasov od žene eleganco; za žensko samozavest in ponos je bilo oddanih 528 glasov, tako da je ta lastnost med 60 na 52. mestu. Poučno, obenem pa tolažljivo za moderno ženo je, da se je oglasilo samo 79 moških, ki zahtevajo od žene pokorščino. Zahteva, naj se žena možu podredi, je na zadnjem mestu.

Vila Ane Pavlove prodana

Znana vila slavne ruske plesalke Ane Pavlove je bila te dni prodana za 15.000 angleških funtov. Vila »Aywi House« je bila zgrajena v angleškem slogu, imela je krasen vrt z lepim umetnim jezerom. Po tem jezeru so plaval priključeni labodi Ane Pavlove, ki je bil njen najznamenitejši ples »Umirajoči labod«. Ta vila je bila kraj oddiha slavne plesalke, v njo se je vračala z nešteti turnej po svetu, da se odpodči in načrpa novih navdahnjenj. Tu je imela tudi svojo solo in iz učenk je sestavila svoj zbor, ki je z njim potovala po vseh ameriških mestih.

Po smrti Ane Pavlove so hoteli njeno vilo izpremeniti v muzej spominov na njo, toda njen mož d'Andre je zdaj to misel opustil. Govori se, da namerava kreniti po svetu z bivšim zborom svoje žene in da je prodal vilo zato, da bo imel za začetek turnee denar. Novi lastnik ne namerava v vili in na vrtu ničesar izpremeniti in tako bo ostalo vse, kakor je bilo, ko je kraljevala v vili še Ana Pavlova.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban šte. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjs. uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti.

Telefon interurban šte. 2157.

Kako se veselimo noči

ko bom spal na mehku, udobnem spalnem fotelju, ki sem ga kupil pri tvrdki

Franc Jager

Telefon 20-42

tapetnik, Sv. Petra nasip št. 29.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 5 lin 5.

PRODAJI

150 ZABOJEV od tobaka, enkrat rabljenih — prodaja Zaloga tobaka v Litiji. 2952

KRATEK KLAVIR

znamke »Lunera«, ugodno prodaja Janša Joško, Dovje, Mojstrana. 2957

STANOVANJA

STANOVANJE 3 sob in kuhinje oddam. Stari trg 24/II. 2899

LETOVISCARJE

sprejem na hrano in stanovanje po 30—40 Din s celodnevno oskrbo. Lep razgled in bližina kopališča. Pojasnila daje Lovro Hafner, gostilničar, Suha pri Skofji Loki. 2942

DVOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo in pritlikinami v novi hiši oddam. — Rače 42 pri Mariboru. 2958

SLUŽBE

SOBARICO pridno in zdravo, sprejemem s 1. avgustom. Ponudbe z navedbo zadnje službe in po možnosti s sliko na naslov: Bled-Zeleč št. 37. soba št. 7. 2926

TRGOVSKI POMOČNIK

mešane stroke, dober prodajalec, samostojna moč, želi premeniti sedanje mesto. Ponudbe poslati na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Zanesljiv 2933«.

ČRKOSLIKAR

pomočnik, se takoj sprejme pri Lud. Štrukelj, Ljubljana, Miklošičeva cesta 16 — Dalmatinova 10. 2955

NEDREMIČNINE

OBJAVA.

Zelo ugoden nakup hotela

Na otoku Krku se prodaja potom sodne dražbe, ki se vrši dne 1. avgusta 1932 ob 9. uri pri tamkajšnjem sodišču Krk, prvovrsten hotel »VILA LUCIA« v Aleksandrovcu, s 24 sobami ter povsem opremljeno restavracijo za oskrbo za 100 oseb. Hotel se nahaja v neposredni bližini kopališča.

Kupci, ki se zanimajo za nakup hotela, se vabijo, da se te dražbe udeležijo, ker kupec lahko takoj prične z obratovanjem.

Pojasnila daje iz prijaznosti »Hranilnica kmetičkih občin« v Ljubljani, Poštni predal 297, in sicer do dne 29. julija t. l. 2938

MALI OGLASI

V SLOV. NARODU SO NAJCENEJŠI BESEDA PO 50 par POSLUŽUJTE SE UGODNE PRILIKE!

VEČ POSESTEV,

večje in manjše trgovine in gostilne — napredaj. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Napredaj 2956«.

RAZNO

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

ČEVLJI

NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

HIROMANT-GRAFOLOG

TIMOTEJEV ostane v hotelu »Lloyd« do dne 2. avgusta t. l. 2960

OTROŠKI VOZIČKI

športni od Din 220.—, globoki, moderni, od Din 650.— naprej. Ljubljana, Sv. Petra cesta 52.

NOVO ČEBULO

domačo, sveža jajca in perutnino, dobavlja promptno po najnižji dnevni ceni Josip Lah, Osluševci pri Ptuj. 2941

Vsa plesarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

družba z o. z. pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 3070.

CENJ. OBČINSTVU

naznanjam, da s 1. avgustom na novo otvorim trgovino z usnjem in kožami na Jesenicah, Kralja Petra cesta št. 6. — Priporoča se: Joško Suštar, Jesenice. 2959

»SCHAFFHAUSEN«

precizne žepne ure prodajam z 20% popustom. Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred škofijo 15. 2877

MALINOVEC

oristen naraven s čistim sladkorjem vkuhan s dobrih malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana Dunajska cesta 6. 57/T

KLIŠARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje za naveden in finejni papir, klišaje po peroristih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.